



VOL. LIX.

No. 5

# SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK  
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

## OBSAH:

Z naší matrilky. — Statement of ownership management. — Jarka: **President-Osvoboditel** (obraz). — Dr. Kar. Červenka: **Památce presidenta-Osvoboditele**. — Jarka: **Ku dni 28. října**. — Jarka: **Karel Havlíček-Borovský**. — Jos. Čermák: **O všelčém a trochu také o nás**. — Dr. Frant. Soukup: **Olympiada v Antverpách**. — J. J. Zmrhal: **I want to be a Sokol!** — T. G. Masaryk: **Obsah pojmu národa**. — **Ku společné práci**. — J. J. Zmrhal: **Sokolské besídky**. — Jos. Dvořák: **Zemřel sokol Ant. Haller**. — **Zprávy organizační: Výkonný výbor AOS. — Finanč. výkaz za září 1937. — Stav členstva a jednot AOS. — Tech. předsednictvo AOS. — Č. V. odbor AOS. — Zupa Střední. — Zupa Východní. — T. J. Sokol Fuegner, L. I. City. — Adresář odborů a žup AOS. — Výpravy AOS. na X. slet v Praze. — Jarka Jelínek: **Tělovičná hlídka**.**

OCTOBER, 1937

Office: 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.



Entered as Second Class matter May 23, 1929, at Post Office at Berwyn, Ill., under the Act of March 3, 1879.



# Sokol Americký

Official Organ of the American Sokol Union.

Vychází 15. každého měsíce v Berwyn, Illinois.

Pofadatel:

JARKA KOŠAŘ

Editor:

2345 So. Kedzie Avenue, Chicago, Ill.

Výpravčí: JAR. TUREK, 2419 So. Scoville Ave.  
Berwyn, Ill.

Redakce zodpovídá pouze za své vlastní práce. Příspěvky a dopisy do listu, články, ilustrace, návrhy k těmto a jiné musí být v rukou pořadatele do 1. dne měsíce, v němž mají být uveřejněny, a to ještě s výhradou, že práce pilnější a důležitější vždy mají přednost. Rukopisy se nevracejí a neschovávají déle nežli od čísla do čísla.

Přestěhování oznámí výpravčímu každý přesídlivší se člen sám, a sice možno-li do posledního toho kterého měsíce, s podotknutím, ke které jednotě náleží. Nové, odstoupilé a vyloučené členy s adresami oznamuje tajemník aneb účetní jednot jednotlivatel každý měsíc.

## Úřadovna Výk. Výboru A. O. S.

JARKA KOŠAŘ, jednatel

2345 So. Kedzie Ave.,

Tel. Rockwell 5085

Chicago, Ill.



## Z NAŠÍ MATRIKY AOS.

Sokol Edwardsville, Ill. Odstoupili: Jos. Pour, st., Jos. Volma, Václav Smoltz, Marta Mužíková, Karel Kytka.

Sokol Tyrš, Tábor, S. Dak. Odstoupili: Jos. Pechan, Jr., Anna Kramal ml., Julia Pechan. Vyloučení pro neplacení: Ben Blažek, Wilma Mach.

Sokolice Slávské, Cicero, Ill. Přijaty: Lillian Wagner, Sylvia Hájek, Agnes Kuz, Agnes Rezek, Frances Štolfa, Edna Glitta, Marie Ponec, Frances Komarek, Jarmila Buchta. Vystoupily: Josephine Kotlar, Božena Markus, Irma Housa. Přestoupila Valerie Kudrnovská. Suspendovány: Elsie Doubek, Marie Meni, Rose Kadeřábek, Anna Sekola, Rose Best, Justina Běloušek a 5 sester, jejichž jména jsou nečitelná.

Sokol Cedar Rapids, Ia. Přijati: Jos. V. Zástěra, Geo A. Dvořák, Milo A. Chechak, Emil Petranek. Odstoupili: Jos. Mikuláš, Stan. Dušek. Zemřel Vinc. Stodola.

Sokol Slávský, Cicero, Ill. Přijati: Fred Tesařík, Karel Holly, Anton Holly, Sr.

Sokol Hopkins, Minn. Odstoupil Ladislav Čížkovský.

Sokolice Berwyn, Ill. Přijata Irena Houška. Přestoupila Bessie Knotek. Odstoupily: Helen Kamiš, Josephine Vorel. Vyloučena pro neplacení Bertha Čadek.

Sokol Chicago. Přijati: John Bělský, James Janda, Steve Pavlinek. Přestoupil Charles Šindelář. Suspendováni: Otto Fuka, Jan Mašek. Vyloučení pro neplacení: Frank Jiříček, Václav Suva.

Sokolice Little Ferry, N. J. Přijaty: Julia Obercim, Frances Matus.

## STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT, CIRCULATION, ETC., REQUIRED BY THE ACT OF CONGRESS AUGUST 24, 1912,

of Sokol Americký, published monthly at Berwyn, Ill., for October 1st, 1937.

State of Illinois }  
County of Cook } ss.

Before me, a Notary Public in and for the State and county aforesaid, personally appeared Jarka Kosar, who, having been duly sworn according to law, deposes and says that he is the editor of the Sokol Americký and that the following is, to the best of his knowledge and belief, a true statement of the ownership, management (and if a daily paper, the circulation), etc., of the aforesaid publication for the date shown in the above caption, required by the Act of August 24, 1912, embodied in section 411, Postal Laws and Regulations, printed on the reverse of this form, to wit:

1. That the names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are: Publisher, American Sokol Union, 2345 So. Kedzie Avenue, Editor Jarka Kosar, 2345 So. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Managing Editor, None. Business Manager, Jarka Kosar, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

2. That the owner is: (If the publication is owned by an individual his name and address, or if owned by more than one individual the name and address of each, should be given below; if the publication is owned by a corporation the name of the corporation and the names and addresses of the stockholders owning or holding one per cent or more of the total amount of stock should be given.) American Sokol Union, President, Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill. Secretary, Jarka Kosar, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill. Jos. Falta, Treasurer, 3404 W. 26th St., Chicago, Ill.

3. That the known bondholder, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 per cent or more of total amount of bonds, mortgages, or other securities are: (If there are none, so state.) None.

4. That the two paragraphs next above, giving the names of the owners, stockholders, and security holders, if any, contain not only the list of stockholders and security holders as they appear upon the books of the company but also, in cases where the stockholder or security holder appears upon the books of the company as trustee or in any other fiduciary relation, the name of the person or corporation for whom such trustee is acting, is given; also that the said two paragraphs contain statements embracing affiant's full knowledge and belief as to the circumstances and conditions under which stockholders and security holders who do not appear upon the books of the company as trustees, hold stock and securities in a capacity other than that of a bona fide owner; and this affiant has no reason to believe that any other person, association, or corporation has any interest direct or indirect in the said stock, bonds or other securities than as so stated by him.

5. That the average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the six months preceding the date shown above is. (This information is required from daily publications only.)

JARKA KOŠAŘ.

Sworn to and subscribed before me this 1st day of October, 1937.

(Seal.)

OTTO PECHA,

(My commission expires December 1, 1937.)

# SOKOL AMERICKÝ

VĚSTNÍK AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ

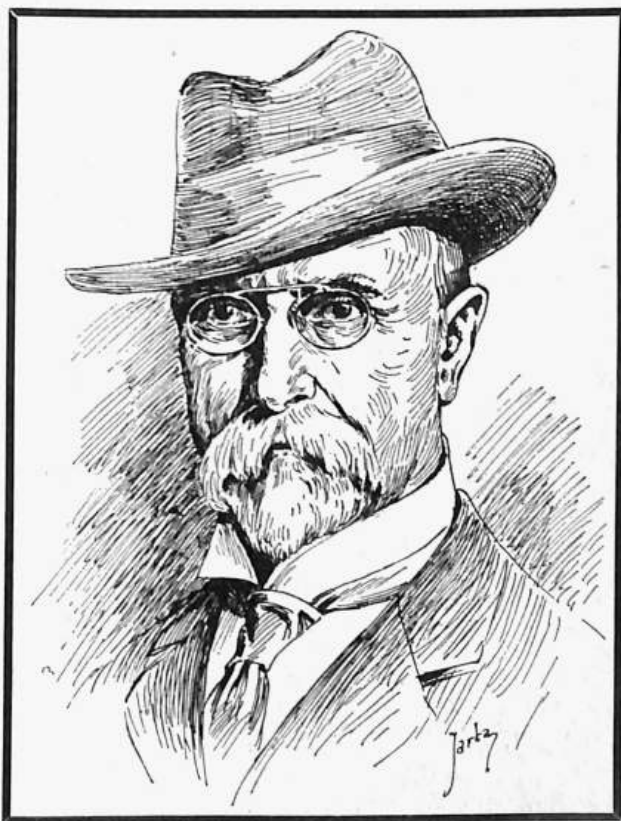
Ročník LIX.

Berwyn, Ill., 15. října 1937.

Číslo 5.

PRESIDENT-OSVOBODITEL  
TOMÁŠ G. MASARYK  
ZEMŘEL 14. ZÁŘÍ 1937.

1850



1937



AMERICKÉ SOKOLSTVO  
V HLUBOKÉM SMUTKU SE SKLÁNÍ PŘED  
VZNEŠENÝM DUCHEM VELIKÉHO BRATRA  
A BOJOVNÍKA ZA PRAVDU A SVOBODU...

## PAMÁTKY PRESIDENTA - OSVOBODITELE.

(Proslov konsula Dr. Karla Červenky na radiovém programu Svornosti.)

**S**POCITY nejbolestnějšího vzrušení a nezměrného žalu přijal v úterý, dne 14. září celý československý národ bolestnou zvěst, že o 3. hodině ranní tohoto dne dotlouklo navždy šlechtné srdce vznešeného starce na lánském zámku, největšího syna našeho národa, presidenta-Osvoboditele Tomáše G. Masaryka.

Hluboký smutek nad touto nenahraditelnou ztrátou sdílí s Československem celý svět—vždyť v Tomáši Masarykovi neodchází pouhý prezident malého evropského státu, nýbrž státník světového jména a jedna z nejvýznačnějších osobností soudobých dějin.

Světovým významem a státnickým dílem presidenta Masaryka—muže, který změnil mapu Evropy, jak jej nazývá Donald A. Lowrie v jeho životopise ("The Man Who Changed the Map of Europe")—zabývá se v těchto dnech celý světový tisk, ale těžko je vystihnouti slovy, co Masaryk byl a je našemu národu.

Byl osvoboditelem a sjednotitelem národa, zakladatelem volné a svobodné demokratické republiky, byl jejím prvním presidentem, po celých 17 let—a v dějinách bude navždy znám jako President-Osvoboditel. Ale byl nám ještě daleko více, než co mohou vyjádřiti všechny tyto čestné přívlastky. Byl naším otcem a učitelem, naším příkladem a živým svědomím národa, byl naším mistrem a vůdcem.

Není slova, kterého by se bylo v poslední době více zneužilo, než označení "vůdce", přesto však těžko naléztí slova, kterým by se dal výstižněji označiti Masarykův dějinný význam pro náš národ.

Byl vůdcem od počátku své činnosti, vůdcem se zrodil a věsti dovedl. Již jako vychovatel mládeže, jako učitel, universitní profesor je vůdcem mládeže: neučí v běžném slova smyslu, nýbrž hledí vytvářeti charakter svých žáků, ukazuje cesty, podněcuje k tvůrčí práci, vede.

Hlubokou vědeckou přípravou a častými zájezdy do ciziny získal záhy širokého světového rozhledu a vymanil se z úzkého okruhu provincialismu a malosti.

Do svého zájmu studijního pojal záhy také otázku národní a jeho původ z moravského Slovácka přispěl k tomu, že tuto otázku národní pojímal hned z počátku s hlediska širšího, zahrnuje do svého programu také Slovensko. Při tom se neomezil jen na úzký náš národní problém, nýbrž sna-

žil se jej vystihnouti v rámci velkého problému slovanského, k jehož zevrubnému poznání nemálo přispěly jeho časté studijní cesty po slovanském světě, jmenovitě do Ruska. I zde vidíme jeho snahu po široké orientaci a evropské světovosti a tímto směrem se nese celé jeho působení.

Byl však více než pouhým vůdcem a universitním profesorem—místnosti universitních poslucháren mu byly brzo příliš úzké a záhy stanul v politickém životě, aby na tomto širším fóru uskutečňoval své myšlenky a cíle, jako politik, žurnalista, spisovatel.

Ve svém boji za převýchovu národa, v duchu pravdy a spravedlnosti naráží často na nesnáze a neporozumění, ale v hájení těchto zásad nezná překážek, byt' se musel mnohdy postaviti i proti veřejnému mínění vlastního národa: vzpomeňme jen na jeho rozhodné stanovisko v bojích o pravost rukopisů, na polenský proces, později na jeho energické vystoupení proti rakouské vládě v zářevném procesu a j.

"Pravdou k právu" bylo jeho heslo, které si zvolil již jako mladičkový student, a pravdu a spravedlnost stavěl nade vše. A právě tato jeho mravní rozhodnost a nekompromisnost, spojená s hlubokým citěním sociálním a podložená upřímným přesvědčením náboženským, získala mu přímo jedinečnou autoritu a důvěru, jakož i úctu a respekt i u jeho protivníků.

Těmito svými vlastnostmi byl přímo předurčen k dějinné roli vůdce národa. Běh světových událostí—světová válka—mu umožnily, aby plně uskutečnil ideály, jimž byl věnován jeho život, aby dovedl svůj národ k plné svobodě národní a politické.

V osudové chvíli, kdy rozpoznal za války jedinečnou příležitost k rozhodnému kroku, vzal na sebe s nezměrnou obětavostí, ač již 64letý, tento přímo nadlidský úkol boje za svobodu svého národa a svůj přímo gigantický boj vyhrál.

Konat svou povinnost—tato myšlenka ovládala jej po celý jeho život a i když v prosinci 1918, jako prezident osvobozeného státu stanul na pražském hradě, tu první jeho slova, kterými odpovídal na slavnostní uvítání, byla připomínkou dalších povinností: "čeká nás ještě mnoho práce a mnoho obtíží dlužno překonati."

V jedné své knize prezident Masaryk kdysi napsal: "Myslím, že aspoň lidé silní umírají teprve, když už vykonali své dílo." Na Presidentu-Osvoboditeli se tato slova, která kdysi napsal, splnila: bylo mu dopřáno, aby

své dílo také dokončil: během 17 let, kdy jako prezident řídil osudy osvobozeného státu, podařilo se mu vytvořit z našeho mladého státu baštu demokracie, založenou na zásadách svobody, rovnoprávnosti a spravedlnosti, a vésti svůj národ cestou pravé a široké demokracie.

Teprve v době, kdy už jeho autorita prokázala lidu nejhodnotnější státoprávní službu, kdy stát již překonal svou první kritickou dobu a kdy byla dokončena jeho vnitřní a vnější konsolidace, požádal prezident Masaryk, vzdávaje se svého vysokého úřadu, aby tento úřad byl vložen do rukou osobnosti, která by mohla plně nésti břímě tohoto těžkého a odpovědného postavení.

Při jeho odchodu z presidentského křesla v roce 1935 přál si vroucně celý československý národ, aby se splnilo přání staříčké-

ho presidenta, "aby se mohl ještě chvíli dívat, jak to vedeme."

Žel byla to jen kratičká doba necelých tří let, co bylo našemu milovanému prezidentu-Osvoboditeli dopřáno, aby po více než šedesátileté práci trávil v klidu podzim svého života. Příliš záhy vyrval jej neúprosný osud z našeho středu, kde žil vznešený tento stařec, na svém sídle v lánském zámku, vážen a milován celým národem a ctěn jako vědec, filosof a státník celým světem.

Vůdce odešel . . . ale národu zůstává bohatý ideový odkaz presidenta Masaryka a jeho velký, nesmrtelný příklad žije a zůstane živým u nás všech. Náš lid, pamětliv svého velkého vůdce, presidenta-Osvoboditele, zůstane vždy lidem Masarykovým a náš stát státem Masarykovým.

## KU DNI 28. ŘÍJNA.

**N**ÁROD československý na den 28. října bude opět oslavovati dosažení své samostatnosti po téměř 300letém útisku pod nadvládou neblaze proslulých Habsburků, kteří pod mocným vlivem římské hierarchie stali se přímo sveršepými katany národa našeho, zbavivše ho všech práv a svobody po nešťastné bitvě bělohorské r. 1620.

Arnošt Denis, profesor slavné pařížské Soborny a veliký přítel našeho národa vydal r. 1890 velké dvousvazkové dílo "Konec české samostatnosti", v němž navazuje na Palackého "Dějiny", vystihuje úpadek národa našeho, jeho příčiny a nevyhnutelný následek v porážce stavů českých na Bílé Hoře. Národ český kdysi slavný a mocný, před nímž se celá Evropa trásla v dobách husitských, musel projít těžkou zkouškou poroby, bídy a utrpení, když nenasytná Vídeň a zpupný Řím za každou cenu jej chtěly vyhladiti z tohoto světa. Leč v knihách osudu jinak bylo psáno. Arnošt Denis ve svém díle "Čechy po Bílé Hoře" končí prorockými větami: "Čechové mají tvrdé hlavy a smělé srdce. Přežili nejhroznější zkoušky a nezahynuli; hrdinným úsilím vůle roztrhali prostěradla, do nichž zahalena byla mrtvola národa dříve, než byla uzavřena do hrobu; dokázali, že se jejich odvaha nebojí žádné oběti, jde-li o obranu jejich práva. Žáci Komenského dovedou, bude-li toho potřeba, stát se opět bojovníky Žižkovými. V tomto zápase nejtěžším budou s nimi všichni, kdo se nechtějí skloniti před hrubou silou a kdo se domáhají pro národy práva rozhodovat o sobě samých. Pro tuto svobodu lidskou Hus zahynul na hranici, bratři Jednoty česko-

bratrské zakusili zármutek vyhnanství, Dobrovský, Jungman, Palacký a Havlíček pracovali, zápasili a strádali. K zachování slavného dědictví, jež již odkázali jejich hrdinové a mučedníci, Čechové jsou hotovi, nadejde-li chvíle osudná, k nejkrajnějším obětem. Vítězové nebo přemožení, zůstávají světu vznešený příklad a budou věřiteli lidstva."

Za války světové prokázal Denis české zahraniční revoluci služby neocenitelné. Na pozdravný příspěvek předsednictva ČOS. r. 1919 odpověděl: "Vím, že vaše organizace má velikou úlohu v životě národa československého a že měla nesmírnou důležitost pro zachování a rozvoj národní myšlenky. Vím také a to je přednost, kterou ani nelze dosti připomínati, že jste dali dobrý příklad ostatním národům slovanským. Máte před sebou ještě veliký a těžký úkol. Náš společný nepřítel neodzbrojuje a my se musíme připravit na nové útoky. Vy jste dokázali, že se zápasu nelekáte a vítězství se usměje na konec vždycky na bojující lvy, jen když mají čisté svědomí, jasný pohled a pevnou paži."

Tak soudil francouzský náš přítel o národu československém a o Sokolstvu. Jeho prorocká slova se splnila. Ve světové válce udeřila rozhodná historická chvíle pro náš národ a naši vůdce s Masarykem v čele pochopili, že "ted', aneb nikdy!" nastává vyúčtování s Rakouskem a habsburskou dynastií a že jedině po boku Spojenců možno dosíci kýžené svobody národa československého. Masaryk ubírá se do ciziny, prošel třemi díly světa, kde všude bojuje slovem, perem i skutkem za českou státní my-

šlenkou. Ze Švýcarska odchází do Francie, pak do Londýna, opět do Paříže, na Rus, kde buduje československou armádu, a přes Sibiř do Spojených států, kde pracuje ruku v ruce s prezidentem Wilsonem a zaoceánskými krajany a 22. října 1918 ve Philadelphii předčítá "Prohlášení nezávislých států střední Evropy".

Mezitím zahájen horečně soustavný odboj proti Rakousku doma i v cizině. Čechoslováci v Americe nadšeně a obětavě přispívali Nár. Sdružení a Pomocnému výboru na financování odboje, z řad sokolských organizování dobrovolníci, kteří šli bojovat za svobodu svého národa pod prapory Francie, Kanady a při vstupu Spoj. států do světové války pod prapory americkými, kdežto naši vojáci za mořem během války přebíhali k Rusům, Italům a Srbům, aby po uznání požadavků našeho národa vytvořili samostatné jednotky československého vojska, jež po prokázání hrdinství u Zborova vítězně rozneslo světem slávu československého jména památnou anabasi přes sibiřské dálavy až do Vladivostoku.

Ve staré naší vlasti lid trpělivě snášel všechny útrapy válečné, koje se blahou nadějí, že zasvitne mu po bouři slunko zlaté svobody. Mistr Alois Jirásek, jenž byl hlavou domácího odporu proti útlaku vídeňskému za války sdružil kolem sebe výkvět českých spisovatelů, kteří zmužile podepsali první český politický projev r. 1917 a 13. dubna 1918 Jirásek v pražském obecním domě přečetl slavnou přísahu: "V pevné, nezloonné důvěře v konečné vítězství práva nad úsilím, svobody nad porobou, demokracie nad výsadami a pravdy nad klamem ve velikém rozhraní dějin světových zvedáme ruce své, a při drahé památce svědků, před očima vzkríšeného národa a nad hroby padlých v mohutném souzvuku duší svých slibujeme dnes a pro všechnu budoucnost: Zůstaneme, kde jsme stanuli! Věrní v práci, věrní v zápase, věrní v utrpení, věrní až do hrobu! Vytvráme, dokud nezvítězíme! Zdráv bud', národe československý! Zůstávej ratolesti rostoucí, přijdiž Tvůj čas! Rostí a zkvětejí svobodný ve vlastech svých a velké bratrské rodině národů světa pro štěstí svoje i pro blaho příštího osvobození lidstva!"

A za pět měsíců po této přísaze, když Masaryk svým státnickým věhlasem přesvědčil Spojené státy o spravedlivých požadavcích československého národa, státní sekretář, Hon. Robert Lansing vydal 3. září 1918 následující prohlášení a uznání československé samostatnosti:

"The Czecho-Slovak people, having taken up arms against the German and Austrian

empires and having placed organized armies in the field which are waging war against these empires under officers of their own nationality and in accordance with the rules and practice of civilized nations; and

"The Czecho-Slovaks having in prosecution of their independent purposes in the present war confined supreme political authority to the Czecho-Slovak national council:

"The government of the United States recognizes that a state of belligerency exists between the Czecho-Slovaks thus organized and the German and Austro-Hungarian empires.

"It also recognizes the Czecho-Slovak national council as a de facto belligerent government clothed with proper authority to direct the military and political affairs of the Czecho-Slovaks.

"The government of the United States further declares that it is prepared to enter formally into relations with the de facto government this recognized for the purpose of prosecuting the war against the common enemy, the empires of Germany and Austro-Hungary."

Prohlášení toto vyvolalo zdrcující dojem u vídeňských pánů, za to však posililo naděje našich ve staré vlasti. Betonová linie Hindenburkova se zhroutila, v Itálii rakouský nápor rozdrčen—Spojenci za vydatné pomoci amerických hochů na všech stranách vítězně postupovali, až konečně železná moc germánská byla zlomena; 11. listopadu 1918 skončena světová krvavá válka příměřím.

Ale mezitím naši doma nelenili. Nedbajíce více slibů vídeňské vlády, aniž námluv Karla, který nastoupil za zemřelého, pro národ náš neblaze proslaveného Frant. Josefa, ale provedli svůj odboj za samostatnost do všech důsledků a v památný den 28. října provedli nekrvavý převrat a prohlásili samostatnou republiku československou. A dne 21. prosince 1918 Masaryk vjel, nadšeně vítán celým národem, do jásající matičky Prahy. Brzo po té jako president republiky ve slavném svém prvním poselství na památném Hradě pražském zdůraznil, že pro osvobození národa našeho jedině ideály Fuegnerovy a Tyršovy se plně osvědčily v armádě československé na třech frontách.

Sokolstvo nikdy nezapomene této čestné zmínky uznání a bude vždy chovat ve vděčné mysli a v srdcích svých jednoho z největších synů národa československého, filosa světového významu a jak pravil sám anglický politik Lloyd George, "největšího státníka světové války"—presidenta-Osvo-

boditele, Tomáše G. Masaryka, milovaného tatíčka celým národem československým doma i zde v Americe!

### KAREL HAVLÍČEK BOROVSÝ.

(Narozen 31. října 1821 v Borové u Nēm. Brodu.)

**V**ZPOMÍNÁME-LI 28. října, kdy národu našemu vzešla svoboda a prohlášena byla republika československá jako samostatný stát, vzpomínáme nejen těch, kdož se byli o samostatnost zasloužili, ale i právem těch, kdož první zvedli rukou na obranu českého práva a svobodu. A jedním z těch nejzasloužilejších jest mučedník brixenský—Karel Havlíček Borovský.

Bylť on jedním z největších buditelů národa našeho a na všechny budoucí časy zůstane jeho ideálem a vzorem. Kde jednalo se o propsch a blaho národa, šlo u Havlíčka vše stranou, on nedbal svého postavení, svého jmění, aniž strachoval se o život svůj, jak to častokráte byl osvědčil. "Špatný voják, který hrdinsky smýšlí jen v čas pokoje, když nehrozí nebezpečí!" tak pravil borovanský rodák, když mu byla dávana výstraha před úklady nepřátel, a slovy těmi nejpádněji ozářil neohroženou duši svou, nelekající se žádných překážek, ani žádných útisků a protiventství.

Působení Havlíčkovo bylo veleplodné a trvalé. On jasně vytknul cíle politiky české, veliké i domácí, t. j. oné, již dnes dobře říkáme "drobná práce", pohrdaje politickým patokařením.

Havlíček ve svých novinách prohlásil: "Umírali-li dříve mužové za čest a slávu jména českého, my z těchže důvodů chceme rozumně žít a pracovati. Buditi v lidu československém lásku k životu pracovitému, to budiž naší snahou, abychom pak byli schopni života, starejme se o tělesnou, duševní a mravní dokonalost každého člověka. Dokonalost tělesná jest základem zdraví člověka a na zdraví jeho závisí i život duševní a mravní.

Tyto zásady Havlíckovy vtělili naši zakladatelé Fuegner a Tyrš do vznešené myšlenky sokolské a proto právem ho řadíme jako průkopníka sokolské idee.

Cím byl Parnell, neohrožený bojovník za svobodu Irčanům, tím byl Havlíček národu našemu, který v něm viděl představitele nejušlechtlejších národních ctností.

Havlíček osvědčil se jako neohrožený bojovník za práva lidu v nejtěžší době Bachova režimu, kdy ostatní naši předáci dali se zastrašiti, on jediný postavil se proti absolutismu vídeňské vlády, drtě a porážeje nepřátele naše pronikavou bystrostí rozumu a vtipu. Proto všim právem říká se

o Havlíčkovi, že byl a zůstane ideálním vzorem českého žurnalisty.

Nechtěje sloužiti nenáviděné vládě, vzdal se redakce úředních "Pražských novin" a počal vydávati "Národní Noviny", v nichž zahájil otevřený boj proti zpátečnické vládě. Již v prvním čísle napsal pozoruhodné provolání k národu, jež v plném znění otiskujeme:

Počínáme noviny tyto v době předůležité. Státy se bojí, národy se sbírají, stejný hledá k sobě stejného. Nikdo nemůže, leč by vševědoucností nadán byl, udati, jaký bude letos na podzim stav politický zemí evropejských.

V době takové rozhodně každý národ především dbáti musí sám o sebe, neboť se mu jen takový osud dostane, jakého si sám zasloužil statečností, vytrvalostí, podnikavostí a především duchem svým.

Kdo prospí lenivě dobu, ve které se dary rozdělují, tent' bez podílu odejde, zůstaven porobě a nízké služebnosti. Kdo sám v sebe doufá, tent' nejlepší podporu nalezne.

Národe můj! Zapomeň na dvě století hanebné poniženosti. Vyhub z paměti své upomínku na tyto nešťastné časy, kterážto upomínka jako skála dusí důvěru tvou v sebe. Odlož se sebe přílišnou skromnost, která se nesluší potomkům Táborů!

Zapomeň již na to, čím jsi byl po bitvě na Bílé Hoře, ale pamatuj na své staré časy, kdežto skvěle kvetla sláva jména tvého, kdežto hledali vzešení přizeň tvou a mocní se báli nepřátelství tvého. Vyhledej v dějinách svých velikých ony listy, na kterých zaznamenáni jsou velicí činové otců tvých: těmi tuž nyní mysl svou, těmi podněcuj ducha svého, těmi připravuj sebe též k velkým činům!

Bratři! Již padesát let bojovali jsme v nestejném boji slabou silou proti proudu hubícímu nás a starostlivě jsme pěstovali skrovný ohníček se slabými nadějemi. Bůh žehnal poctivému snažení našemu. Práce naše nebyla marná a den ode dne množil se počet dělníků. Lhali jsou falešní prorokové, kteří jménu našemu národním zahynutí věstili: jinak bylo psáno v knize osudu. Bůh tomu nechtěl, aby z tohoto světa vyhynul národ, jenž tolik síly a krve obětoval pro veliké zájmy člověčenstva—spravedlivý osud nemohl tomu připustit, aby náš národ, který tolik trpěl pro pravou svobodu, nezakusil ovoce její. Nyní nastala doba žně!

Ted'—aneb nikdy! Takto zní hlas osudu, budící nás ke statečné činnosti!

Že se neztratíme ve všeobecném kvašení národů, zdá se nyní již velká jistota. Avšak neníť hoden jména velikých předků, kdo se nyní spokojí nečestným podílem. Chtějme

zase být důstojným národem a upřímná vůle naše brzy se promění ve skutek.

Bratři! Směle ku předu! To budiž naše společné heslo. A takový bude i směr těchto Národních Novin!

Tento první mohutný projev českého žurnalisty v tehdejší době, kdy svoboda tisku byla násilně potlačována, a napotomní celá tendence "Národních Novin" vyvolala u vídeňské vlády pravé pobouření, Nár. Noviny často zabavovány, Havlíček pokutován a žalářován, až konečně po dvojí výstraže úplně zastaveny.

Tentýž osud potkal "Slovana", jehož vydával Havlíček v neurčitých svazcích v Kutné Hoře, od jehož vydávání sám upustil, nechtěje dopřátí té radosti vládě, aby mu jej zapověděla.

Vláda, když viděla, že ani soudní cestou nezabaví se nebezpečného protivníka, jelikož kutnohorská porota Havlíčka prohlásila za nevinna, snažila se jej marně uplatiti a proto sáhla ku násilí a dala ho tajně v noci zavést do vyhnanství v Brixenu.

Havlíček, ač mu bylo povoleno vystěhování do Ameriky, zůstal raději ve vazbě, těše se naději, že se přece vrátí do vlasti, kterou nade vše byl miloval. Byl by tím snad uchránil svůj život, ale právě, že jako Hus pro právo a pravdu obětoval za své skálopevné přesvědčení život svůj, probudil národ ze strnulosti a stal se jako mučedník brixenský miláčkem celého národa a vůdčím duchem napotomním bojovníkům za práva a svobodu!

## O VŠELIČEM A TROCHU TAKÉ O NÁS—

uvazuje Jos. Čermák.

**D**OBA mládí jest dobou ideálů. V této počáteční kapitole života našeho nepočítá se s možností neb nemožností, neboť nadšený idealista věří, že vše by mělo býti takým, jak mu to jeho živá a ohnivá obrazotvornost kreslí. Proto prožívá bolestná zklamání, když ze svých ideálů jest nucen stále odpočítávat, slevovat a vpravovat se do světa praktického, učit se očekávat vždy jen co možné jest a ne to, co možným není. Nebyl jsem s to smířiti se s názorem, zastávaným jinak úctyhodným lidu učitelem, že "ideál jest choulostivá květina, které daří se jediné v půdě materiálního blahobytu . . .", neboť životní zkušenosti poučují nás stále o tom, že čím více blahobytu kolem sebe vidíme, tím vzácnějším jest květ idealismu, který měl by odstraňovati z trnité cesty ostré, duševní bolest působící ostny. Jedním z mých ideálů také bývalo působiti k tomu, aby co nejvíce zvláště mladších našinců navštěvovalo naší starou vlast, kde nikdo neleká se práce, s radostí přináší oběti na oltář sokolský, aniž by očekával zisk nebo slávu a ti aby po svém návratu z toho povzbuzujícího ovzduší snažili se tímtež duchem prodechnouti řady sokolské i v cizí zemi této. A i tu bylo nutno zde slevovati a smířovati se s trpkou skutečností, že nemá žádného významu to, co ústa mluví nebo ruka píše, není-li při tom mluvení a psaní účastno též srdce, není-li toho mluvení a psaní podkladem přímo zhavá láska k věci, pro kterou ústa při každé příležitosti tak nadšeně horují.

\* \* \*

Komu po odbytých třeba i vysokých studích utkví v hlavě ta mylná domněnka, že už všechno ví a ničemu se učit nemusí—setkáváme se často s

takovými—ten by si měl vlepti do klobouku a často si přečísti slova Owenova, který o sobě napsal: "Co všechno vím! domníval jsem se kdysi —a čím více nyní vím, tím více vím, jak málo vím."

\* \* \*

Rozhlédněme se jen kolem sebe a shledáme, co krásných zásad jest psáno perem a velebeno ústy a jakou mezeru zřítí jest mezi krásnými slovy a neúprosnou skutečností. Čteme-li jen to známé, stereotypní "zábavný a vzdělávací spolek . . .", sledujme skutečnost a seznáme, co času jest obětováno jen zábavám, často i pochybného druhu, a jakou popelkou při tom jest účel vzdělávací. Pročítajme prohlášení zásad mocných sdružení a přemýšlejme o tom, jak přes to, co v prohlášení má zvuk nejkrásnější, přechází se zcela klidně k dennímu pořádku a jak ta krásně znějící psaná slova zůstávají jen bezvýznamnou literou. O prohlašovaných zásadách velikých stran politických je všeobecně známo, že jsou vymyšlena a psána jen pro dobu volební, která si strany pak odloží až zase pro volby budoucí. Zahlubáme-li se do dějin světových, i tu přicházíme často na přímo neuvěřitelný rozpor mezi tím, co bylo hlášáno a co bylo konáno. Uvedu jen zajímavý příklad z dějin této naší nové vlasti jako jeden z pádných dokladů k tomu, jak velký rozdíl jest mezi tím co se velebí a tím, co se provádí. Připomenutí to činím právě nyní, kdy politikové v každé řeči své horují o šetření článků ústavy, těchto nejpevnějších základů republiky. Když po dobytí neodvislosti byla ústava sestavována, vepsáno bylo do ní též vznešené prohlášení, že " . . . všichni lidé jsou si rovni . . ." Když ale jednalo se později o článku, že "počet zástupců každého státu ve

sboru zákonodárném (nižší sněmovně) má být určen dle počtu obyvatelstva . . ." byla vyvolána choulostivá otázka, "mají-li černoši být čítáni jako běloši . . .", jinými slovy, také jako lidé. Konecny výsledek dlouhé debaty byl, aby " . . . vždy pět černochů bylo počítáno jako tři běloši . . ."—"deset černochů jako šest bělochů . . ." atd.—A to bylo přijato zástupci osvobozeného lidu, kteří s nadšením vepsali do ústavy této republiky, "že všichni lidé jsou si rovni".

\* \* \*

Málo slovy vyjádřený demokratismus sokolský, který si každý snadno zapamatovati může: Vstupuje-li nový člen do středu našeho, nechovajme se tak, aby byl nucen v duchu sebe se tázati: "Jsem tak dobrým, jako jsou oni?" Ale at' s tváří našich vyřte již při prvním pohledu: "Jen dále, bratře, my jsme tak dobrými jako jsi ty."

\* \* \*

Sloučením s hora uvedených několika pravd vyvstane před zraky našimi jedna veliká, neúprosná pravda, že ideální dokonalost jak u jednotlivců, tak v životě spolkovém, společenském, ba i v životě národním náleží v obor nemožnosti. Sledujme jen život spolkový, neb poměry společenské a shledáme, jak marné jest usilovati o to, aby věrně prováděno bylo vše, co jest při každé příležitosti velebeno slovem psaným i mluveným, když v tom světě plném klamů i dějiny nás učí, jak klidně i vůdcové lidu stávají se nevěrnými tomu, co krásného do světa hlásají. Tu chtěj nechtěj spokojiti se musíme s neúprosnou skutečností a neočekávají, že každý, jakmile se stane členem sokola, musí se státi také hned jiným, lepším člověkem. Byla by to žádaná nemožnost, usilováním o takovou náhlou změnu připravovali bychom si jen zklamání. Ale přes to vše posud věřím, že nutno míti před zraky tu pravdu, pokud veřejnost pohlíží na nás jako na apoštoly krásného učení Tyršova, že má právo očekávati aspoň to, co jest v oboru možnosti tím nejlepším. Již nejednou bylo na tomto místě uvedeno, že sokolstvo má právo od svého členstva žádati, když jednotlivec není s to aby stal se sokolstva ozdobou, by měl aspoň tolik síly v sebeovládání, tolik sebekázně, aby tomu sokolství nesloužil k hanbě. Máme všichni své chyby, své slabosti, své nedostatky, ale tolik šetrnosti, tolik úcty, tolik lásky měl by každý člen k tomu sokolství míti, aby ani v nejkritičtější chvíli nesemesňoval, nesnížoval naše vychloubané bratrství, aby měl stále na mysli, že náleží k organizaci, která obrala si za účel lid náš vychovávat, ušlechťovat, lepším činit. A to jest v moci každého jednotlivce. Jest k tomu třeba jen míti vládu nad sebou, aby každý jako muž měl dosti síly udržeti na uzdě vše, co by před veřejností profanovalo to, čím prac-

vati chceme k zlepšení společnosti lidské, neboť sebeopanováním přispíváme také značně i k štěstí rodinnému. To není očekáváno něčeho nemožného, jest to první povinností nejen každého sokola, ale každého člověka. Jistě že mnohý po přečtení tohoto odloží orgán s poznámkou: "To už jsme zde četli bezpočtukrát . . ." Ano, a budeš to, bratře a sestro, čísti ještě, pokud k takovým připomínkám budou v našich řadách stávati příčiny, bude to psáno a hlášáno až nás tu nebude, neboť ti upřímně smýšlející, kteří jsou určení, aby zaujali místa naše, budou tak psáti a mluvit, pokud každý člen nebude s to si uvědomiti, co znamená být sokolem.

Dr. Frant. Soukup:

#### OLYMPIADA V ANTVERPÁCH.

V Antverpách, 2. srpna.—Antverpská Olympiada byla v neděli skončena velkolepým průvodem delegátů celé řady evropských národů. Průvodu tohoto druhu Antverpy snad ještě neviděly. Naše tělovýchovná socialistická Internacionála dělnická může být za dnešních poměrů s úspěchem své práce spokojena.

Ale současně je nutno říci to, co se dotýká bezprostředně nás samých v Československu. Jezdím do Belgie jako člen Exekutivy socialistické Internacionály již přes 30 let. Byl jsem tu již před 35 lety poprvé se zesnulými již soudruhy Němcem a Brůhou. A proto jsem dnes jistě oprávněn konstatovati: Před těmi několika desítkami let nebyli jsme tu takřka ničím! Dobyli jsme si tu sice již tenkrát svou organizační samostatnost, ale ztráceli jsme se tu pod jménem "Bohemia—Bohemen" v rámci habsburské říše. Ale od těch dob se tolik změnilo! A v neděli v Antverpách byli naši Jednotáři—to lze, ba je nezbytno podle pravdy říci a si uvědomiti—v neděli byli naši v Antverpách v čele světové Olympiady, a na antverpských boulevardech i v ohromném stadionu jim celé Antverpy, ba možno říci celá dělnická Belgie jásala vstříc . . .

Svazu našich Dělnických tělocvičných jednot patří proto díky celé naší strany. Československý Svaz DTJ se tu zasloužil nejen o úspěch celé dělnické tělovýchovné Internacionály, nýbrž stejně také—a snad ještě nepoměrně více—o celou naši československou sociální demokracii, o celé dělnické hnutí v našem státě a v první řadě ovšem také, a to je dnes nutno zdůrazniti, o celou republiku Československou.

Nejupřímnější díky patří současně také našim soudruhům a věrným spolupracovní-

kům německým v ústeckém ANTUSu, kteří přijeli do Antverp rovněž v počtu imponantním, kteří tu v Antverpách ve skvělých, ukázněných řadách, mužové i ženy, na velkém fóru mezinárodním se vztýčenými hlavami pochodovali s velkou rozvinutou vlajkou republiky Československé, pochodovali bezprostředně za našimi Jednotáři, a kteří rovněž svými řadami v průvodu i svými výkony na stadionu vyvolávali nadšení a respekt desetitisíců našich belgických přátel, kteří si tu v projevy jásavé radosti a nekoněčnými pozdravy uvědomili, že to dělnické hnutí v Československu a celá ta mladistvá a v moři fašismu pevná republika Československá dnes ve světě a v Evropě přece jenom něco znamená!

V neděli v Antverpách se nám často oči zalily slzami. A proto na ten antverpský průvod nedělní nikdy nezapomeneme. Byli jsme tu na pochodu celé tři hodiny. Procházel jsem nekonečným špalírem desetitisíců na všech náměstích, boulevardech a ulicích antverpských. Našich delegátů z Československa, československých a německých, bylo více, nežli všech druhých delegátů z celé Evropy dohromady. Celé Antverpy byly pod dojmem tohoto průvodu. Okna všech domů byla otevřena. A když v průvodu v čele našich řad vysoko vztyčena se rozpjala vlajka československá, když zahorely rudé košile našich borců a nádherné národní kroje našich dětí, tančících a zpívajících jásavé písničky slovenské, když zahrměla líbežná kapela DTJ a ulice zaduněly pod kroky sevřených řad jednotářských, evokujících všechno nadšení, důvěru a sílu—byly uchváteny celé Antverpy. Když naši volali: "At' žije Dělnická Olympiáda! Československo zdraví Belgie! Zdar!"—všude se zvedal nekonečný potlesk desetitisíců, všichni je zdravili se vztyčenýma rukama, šátky jim mávaly vstříc z oken—a viděli jsme tu mnoho belgických žen dělnických, které při pohledu na všechnu tu krásu a sílu našich dětí radostí a pohnutím plakaly.

Odpolední vystoupení našich DTJ, jakož i AUTUSu na Stadionu, bylo rovněž velkolepé, a když při odchodu defilovaly před předsedou belgické sněmovny poslanecké, starostou města Antverp soudruhem Camillem Huysmansem, povstaly rázem všechny desetitisíce na ohromném stadiónu shromážděné a nekonečnou bouří potlesku se loučily s těmi, k nimž za těch několik dnů přilnuly svým přátelstvím a láskou. Viděly, že v srdci Evropy žije vzdělaný, demokratickým duchem až do duše prochnutý lid, jehož nikdo nezlomí a žádný teror nepodmaní, že tu před ním stojí věrní lidé, plní nejušlechtlejších ideálů, že tu jsou mužové a ženy z

továren a dílen, kteří dvě léta ukládali haléř k haléři, aby mohli navštívit Belgie.

Antverpské vítězství všech našich z Československa bylo proto také plně zaslouženo. Znovu se tu slavně osvědčila jejich jedinečná schopnost a pružnost organizační, jež tu byla základem Olympiady, a skvěle zdolala také všechny obtíže dopravy takové masy lidí z Československa do Belgie. Německem projeli ve dvou vlacích hladce a bez incidentů. V Antverpách bylo pro přihlášené členy obstaráno ve vlastní režii dobře a vydatně stravování pro 1500 lidí. Vše fungovalo bezvadně. Obětavost i vytrvalost všech těch našich lidí je vpravdě bezpříkladná. Nikdo si nesmí představovat, že taková cesta na Olympiádu je nějakým výletem. Je to naopak obět', které jsou schopni jediné ti, kdož jdou za velkou myšlenkou! Představte si, že dvě noci cesty na tvrdých dřevěných lavicích třetí třídy tam, a dvě noci cesty zpět skoro nezavřeli oči, že nespali skoro také v Antverpách, kde byli ubytováni hromadně po školách a uléhali na slamníky na podlahách, že tu bylo stále hlučno, že ve dne byli od rána do noci na nohách, že při neznalosti řeči měli tu potíže jazykové, že musili býti vyzbrojeni často bezměrnou trpělivostí, že v organizaci Čedoku mnohé bylo primitivní a nedokonalé, a že to vše a jiné nesli bez reptání a nářků, a že se nyní místo osvěžení vraceli domů tělesně vyčerpání a schvácení až do samého úpadku, a jedinou jejich odměnou je vědomí, že poctivé věci přinesli poctivou službu—budiž mně uvěřeno, jak jsem byl rozochvěn, když jsem to vše viděl a když jsem si tu za hranicí znovu a tisíckrát znovu uvědomoval, jak je ten náš pracující lid tak bezměrně dobrý, oddaný a věrný, a často se smutkem se sám sebe táží, co by tento náš tak skvělý a vzdělaný lid dovedl vybudovati velkého a ohromného, kdyby své jedinečné kvality mohl v plné míře uplatnit na př. na nekonečných prostorách Ruska a kdyby Sovětská unie byla konečně již zemí svobody a demokracie!

Naši lidé nejsou za hranicí výletníci, ale vpravdě průkopníci. Skutečnými legionáři. Ano, všude ve světě jsme národem legionářským. At' nás osud postaví kamkoli, všude se uplatíme a probijeme. Ty naše lidi bylo nutno vidět i v Antverpách. Všechno prohlíželi desaterýma očima. Na vše se vyptávali, vše studovali. S notesy a s tužkou v ruce si vše zapisovali. Jaké jsou poměry životní, jaké mzdy, jaké organizace dělnické, jaké instituce komunální, jaké ceny, jaká opatření sociální, jaká situace politická, jaká musea—všechno chtěli vidět a poznat! Odhadovali a srovnávali, a čím více

tím se jim stávala naše republika bližší a milejší. Vždyť nejsme věru na světě posledními—snad právě naopak!

### I WANT TO BE A SOKOL!

Yes, I want to be a Sokol. First, because I want to be a man worthy of the name. Man with a straight and firm backbone; man with a determination and a will to win the life's fight. I know that a weakling has no chance. I know that even the first job I shall seek will be given to a young man of good posture, manly character and good mind. I want to be that young man, so I want to be a Sokol. I shall want that job.

But I want to be a Sokol, job or no job, because I want to amount to something among my fellow citizens. If I am a Sokol, I shall have an ideal. Without an ideal life is dull and unprofitable. Cheap excitement will not take its place. Sokols have ideals. Ideals of true manhood and womanhood; ideals of nationality; ideals of service to humanity. So I want to be Sokol because I want my life to be interesting—happy.

I want to be Sokol because it will give me culture. It started in Bohemia, a land of interesting rich culture. I love Czech ideals, because they are ideals of freedom, justice and humanity. I know I can not be happy and I can not be much of a man without those ideals. And I do not want Czechoslovakia, the land of democratic ideals to suffer. So I want to help as much as I can. And so I want to be a Sokol. It is the best way to serve Czech ideals, the best way to help the nation I belong to. I want to be true to myself, and serve my people in the best possible way. Therefore I want to be a Sokol.

Finally I want to be a Sokol because I want to be a good American. Everybody tells me that the Sokols make the best citizens in any democratic country. I want to join with those who are the defenders of our freedom, our human rights. Our democracy needs defenders, needs those who are willing and able to support her. I can best be able to help our American Democracy by being a Sokol.

And I do not want to be a Sokol alone. I am going out into the highways and byways to tell everybody to do the same. Others want to be strong, manly and good Czechs nad Americans and will therefore want to be Sokols. I know they will be enthusiastic when I tell them.

I wish everybody was a Sokol. I want to be one now.

J. J. Zmrhal.

T. G. Masaryk:

### OBSAH POJMU NÁRODA.

Problém národa malého je problém národa českého.

Jde předně o lásku k vlasti. Zdálo by se, že se o tom nemusí mluvit, že je to všeobecně známo. Ale pravidelně to, o čem se nejvíce mluví, vyžaduje největšího rozboru.

Když Kollár mluvil o lásce k vlasti, nemyslel na vlast ve smyslu půdy; hledal vlast v národnosti, ne v půdě. Ale když čteme Bezruč, cítíme půdu, cítíme z jeho básní Slezsko. Vezměte si Nerudu, jeho Malostranské povídky. V nich žije Neruda jen Malé straně, jen jejím lidem, a proto jsou tak určité a lidsky krásné. Nezapomíná českého celku, ale jde k němu ze svého malostranského koutku. Při lásce k vlasti se myslelo dříve více na půdu. Ale národ, který se vyvíjí, mění své pojmy; a tak i u nás pojem vlasti a pojem národa se změnil a rozšiřoval. Uvědomili jsme si, co je obsah pojmu národa.

Půda je jenom jeden prvek při pojmu vlasti a národa. Druhý je jazyk, zejména jazyk mluvený. Národnost pojímáme obyčejně jazykově, a prakticky právem. Ale vedle jazyka jsou ještě jiné důležité prvky. Neboť národ politicky samostatný nemá jisté příčiny přemýšlet o zachování jazyka, národ takový cítí se národem více politicky než jazykově, na příklad Angličané. Národnost pro něho znamená politiku vnitřní i vnější a starosti hospodářské i sociální. My Čechové však cítíme politicky méně, pro nás je národ osobností mravní.

Národnost se jeví také v literatuře. Krásná literatura nás národnostně vychovává a vychovává dosud. Takový Kollár, Neruda, ti vychovávají národ, jejich myšlenky se ujímají a dávají směr našemu nazírání. Mluví-li se o jazyce jako o nejdůležitějším znaku národa, myslelo se obyčejně na to, co se jím podávalo. To jsou myšlenky a city, uložené hlavně v dílech básnických. Básník právě proto působí více než spisovatel vědecký, že klade důraz na cit.

Ale národnost se jeví také v mravnosti. Celé pojmání života je u různých národů velmi různé, a to se jeví zvláště v mravnosti sociální a v zákonech. Jiné byly právní názory římské, jiné jsou právní názory germánské, jiné slovanské.

Národnost má vliv i na náboženství; tvrdí se, že katolictví je náboženstvím národů románských, protestantism že vyhovuje duchu germánskému, a pravoslavlí že je nejhodnější národním náboženstvím slovanským. Není to sice docela správné, ale přece ne bez významu.

Národnost má vliv i na práci vědeckou a na myšlení fylosofické. Jinak vědecky pracuje Angličan, jinak myslí Francouz, Němec i Slovan.

A všechny tyto prvky dohromady tvoří národnost; totiž jazyk, území, hospodářské a sociální poměry, literatura básnická, věda, filosofie, mravnost a náboženství.

(Z knížky *Problém malého národa*, která právě vyšla v nakladatelství Čin.)

### KU SPOLEČNÉ PRÁCI.

Důležitost spolupráce Sokolstva s podpůrnými jednotami našimi byla pocítována hlavními činiteli našich organizací již z toho důvodu, že pokud se stýkáme na poli kulturním a národním, hlavně ve venkovských osadách, je nutno upravití vzájemný náš poměr tak, aby práce naše se netříštila, aby vztahy dvou různých organizací směřovaly ku povznesení našeho lidu zde v Americe.

A proto založen Národní Výbor Sokolstva a podpůrných jednot, který vytknul si za úkol spolupráci kulturní a národní řešiti vzájemnou dohodou všude tam, kde jich zájmy se stýkají bezprostředně a kde jedna druhou je povinna ve snahách, prýstících pro dobro našeho lidu, morálně a pokud možno i hmotně podporovati.

A to dobro pro náš lid vyplývá stejně ze Sokolstva jako z našich podpůrných jednot.

Krásný příklad pochopení této vzájemnosti podává nám resoluce, přijatá na IX. sjezdu Západní Česko-Bratrské Jednoty v Milwaukee, Wis., která zní následovně:

#### Resoluce v zájmu sokolského hnutí.

Poznavše v dobách hospodářsky příznivých, že sokolská činnost naší mládeže ve všech osadách, městských i venkovských, přispívala největší měrou k získání a upoutání naší mládeže k našemu spolkovému a národnímu životu a že sokolským hnutím nejlépe, nejvýrazněji a nejpůsobivěji jsme oceňováni širšími kruhy americkými, ba že podle názorů amerických vychovatelů je sokolství nejžádoucnějším a nejcennějším kulturním příspěvkem československých přistěhovalců nové svojí vlasti, Americe, doporučujeme:

Aby v Bratrském Věstníku byla nadále myšlenka výchovy mládeže v Sokole i největší míra součinnosti se sokolskými jednotami, povzbuzována;

Aby organizační odbor a organizátoři naší Jednoty, jakož i okrskoví úředníci, povzbuzovali zakládání nových sokolských jednot v osadách, kde jich dosud není;

Aby tito činitelé činili vše možné k oživení a vzkříšení jednot, jež nám z jakých-

koliv důvodů v poslední době odumřely;

Aby řády naší ZČBJ. spolupracovaly se sokolskými jednotami všude, kde tyto se nalézají, zejména propůjčováním řádových siní k tělocviku a sokolským vystoupením, bezplatně nebo za skutečně správní výlohy;

Aby naši členové povzbuzováním mládeže k sokolské činnosti a tím representování Čechů před Američany, připravili ji k chápání a oceňování dobročinné práce našich řádů a Jednoty a získávali ji pak k členství v řádech;

Aby Hlavní úřadovna a zejména organizační odbor zařídily, aby na roční schůzi a kursu organizátorů naší Jednoty byly projednány i nevhodnější způsoby, jimiž mají organizátoři na svých cestách a u řádů povzbuzovati spolupráci se Sokolem, k získávání mládeže pro česství a tím k naší Jednotě.

Doporučujeme naší Hlavní Úřadovně, aby najímala organizátory takové, kteří jsou v přátelství se sokolskou myšlenkou a měla je k tomu, aby nabádali a pobízeli členy Západní Českobratrské Jednoty ku organizování a podpoře sokolských jednot, tak aby sokolská myšlenka našla hmotné a morální podpory od naší Západní Českobratrské Jednoty.

Šimon Rokúsek, předs. sjezdu,

Frank M. Bárta, hl. předs.,

M. L. Hromádka, hl. tajemník.

### SOKOLSKÉ BESÍDKY.

Kdykoliv slyším slovo "besídka" nebo "beseda", mám hřejivý pocit něčeho milého, intimního, domácího. Říkávalo se: "Pojďte, pobesedujeme si." A tím se myslilo pohovořit, pofilosofovat, sdílet názory jedni s druhými, a tak se vzájemně posílit, osvěžit. A i dnes bych každé besídce dal ten cíl. V sokolské besídce samozřejmě beseduje se o sokolství, předmětem hovoru je národ, mužnost, charakter, kultura. Toto ovšem zní tak vážně, že mnohý by řekl, že taková besídka musí být "suchá", nezajímavá—"jako škola", jak se jeden mladý sokol vyjádřil. Avšak v tom bychom se velice mylili. Upřímný, volný rozhovor o věcech, které zajímají sokola nejvíce ze všech, není suchý, není akademický, nýbrž dýše jímavou životností, rozehrává, stimuluje a má nesmírný praktický význam pro život, jež vytahuje ze všednosti a dává mu význam a směr. Řekl bych, že akademičnost, formálnost a školácká ztuhlost musí z besídek býti vymýceny na místě prvním.

Vím, že ti, kteří se zajímali o sokolské besídky již si pomyslili: "Jo, takovéhle všeobecné věci to nám řekne každý, ale aby nám řekli, jak to navléct, to ne. Pořád se

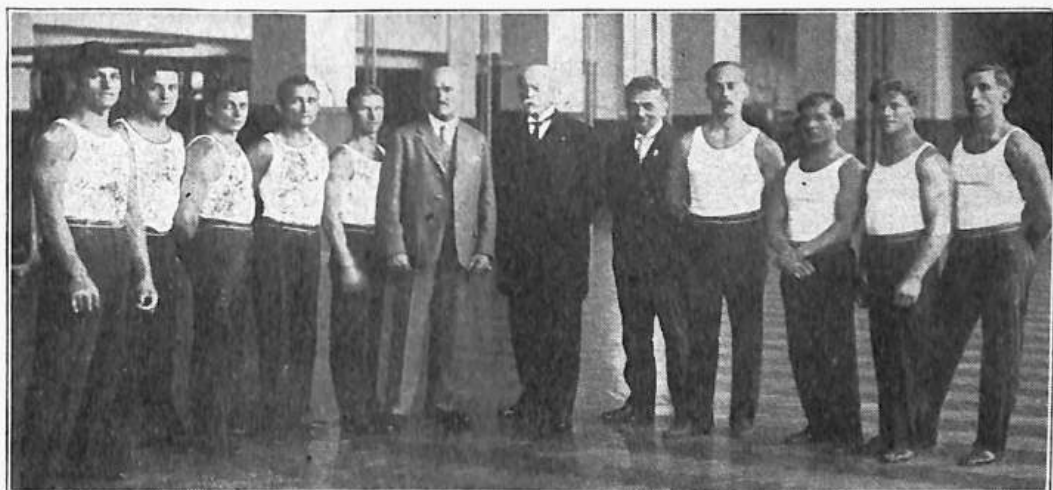
# TĚLOCVIČNÁ HLÍDKA

Řídí Jarka Jelínek.

## T. G. Masaryk sokol-cvičenec.

T. G. MASARYK po celý svůj život měl živý vztah k tělesné výchově. Svým osobním příkladem především, potom účastí na velikých podnicích tělocvičných a sportovních a konečně svými projevy, jimiž zdůrazňoval, čím jsou tělesná cvičení zdravosti lidu. Padesát pět let členství v Sokole, které trvalo do posledního vydechnutí, znamenalo úzký poměr k organizaci, založené Tyršem a Fuegnerem. Význam zakladatelů Sokola nejednou vysoko ocenil, zejména po zkušenostech ze světové

bez nějakého sportu zdravý člověk, myslím, žít ani nemůže, alespoň by neměl." Když se po převratu vyskytly názory, že dosažením samostatnosti byl úkol sokolstva splněn, napsal v listu starostovi Čs. obce sokolské: "Úkol sokolstva není skončen." Byly obavy o VII. všesokolský slet v Praze roku 1920. I vládní činitelé zrazovali od jeho pořádání. Sokolstvo vytrvalo a slet se skončil krásným úspěchem. V zářijovém dopise došel dopis: "Že jste se nedali odstráti hrozícími obtížemi a slet uspořádali,



President T. G. Masaryk v tělocvičně Tyršova domu, loučí se s družstvem ČOS., odjíždějícím do Ameriky na sokolský slet roku 1929.

války. "Při zakládání našich legií za války uvědomil jsem si plný význam ideí a díla Tyrše a Fuegnera."—"Faktum je, že se při legiích užívalo, co se ze Sokola dalo užít. Sokol je organizace a velké těleso organizační, a to nutně vychovává vlastnosti vhodné pro vojsko."—"Co učinil Sokol za svého trvání nejvýznamnějšího? Myslím, že přímo přeměnil—to se smí říci—tělo cvičících: abych to vyjádřil populárně, český národ je dnes zdatnější (fysicky), tělově pěknější. To je ukázkou, jak postupovat dále." Členství Masarykovo v Sokole nebylo jen věcí formální. Deset let byl cvičícím členem; tělesná cvičení však pěstoval téměř do posledního let: sokoloval, jak rád říkával, doma. "Prostocvik si dělám denně, hned když vstanu; bez sokolování,

již to je důkazem sokolské energie a organizačnosti." Sokolstvo splácelo T. G. Masarykovi vroucí láskou. Průvody sletové v Praze, to byly jedinečné a nezapomenutelné projevy upřímné oddanosti bratrstva.

### Sokolovat.

T. G. Masaryk užíval se zalíbením slova sokolovat. Setkáváme se s ním často v jeho statích, projevech i rozhovorech. Již roku 1921 psal kronikáři sokolské župy Podbělohorské, v níž je sdružen Sokol Praha III. —sokolská jednota T. G. Masaryka—k žádosti, aby obživil kroniku svojí vzpomínkou na dobu, kdy cvičil v malostranském Sokole: "Bez sokolování, bez nějakého sportu zdravý člověk, myslím, žít nemůže, alespoň by neměl."—V Čapkových Hovorech: "Já jsem ještě neměl příležitost ke

sportu, jenom jsem sokoloval a podnes není dne, abych nesokoloval."—Studentstvu r. 1926 (o VIII. sletu všesokolském): "Sokolovat! Já sokoluju, začal jsem sokolovat ve 13. roku, buď v Sokole nebo doma. Když ráno vstanu, tož vlez do studené vody, vykoupu se, pak sokoluju prostná."—Mládeži v roce desátého výročí republiky (27. října 1928): "Sokolujte a cvičte tělo hrami a rozumným sportem."—V rozhovoru r. 1930: "... pracovat fysicky (alespoň sokolovat—před sokolováním studená lázeň je dobrá na nervy) a duchovně." Co míní slovem sokolovat, vysvětlil v projevu při otevření výstavy tělesné výchovy a sportu v Pardubicích roku 1931: "Přicházím k vám jako starý sokol. Vzpomínám s uspokojením na sokolování v duchu Tyršově. Nám bylo sokolování radostným tělocvikem, zároveň však také duchovíkem. Sokolování a sport je osvícení a tužení těla i ducha." **Kr.**

#### Několik vzpomínek.

Ze vzpomínek, které chovám na velikého presidenta, utkvěl mě hluboce v paměti jeho slavný příjezd do Prahy po světové válce, kdy svobodná vlast vítala jej jako svého osvoboditele a národního hrdinu. Dojmy nezapomenutelné!

Po světové válce založili jsme na Slovensku sokolstvo. T. G. M. dal svolení, aby župa, v níž byly spojeny všechny sokolské jednoty slovenské země, jmenovala se župou

Masarykovou. Pokládám si za velikou čest, že jsem byl prvním náčelníkem župy Masarykovy.

Roku 1926 při zájezdu Američanů na slet do Prahy, zemřelý starosta ČOS. Dr. J. Scheiner, představil mě presidentu T. G. M., jako náčelníka amerického sokolstva. "Sokolujte a udrzte sokolství v Americe. Americké sokolstvo je naše mocná opora i pro doby příští. Kdyby zlé časy přišly, víme, že na československou Ameriku můžeme spoléhat." Tak asi to řekl dnes zesnulý velikán a jemně stiskl pravici.

1926 jel na koni, v doprovodu sokolských jezdců, na cvičišti, kolem amerických cvičenek. Zdvihl ruku k štítu čapky a zvolal: "Nazdar Američanky!"

Při zahradní slavnosti, na hradě pořádané, seřadilo se americké sokolstvo v mocném polokruhu a usměvavý president šel kolem. Tu stiskl ruku, zde pohovořil, zažertoval, radostně pozdravil známé pracovníky z Ameriky delším popovídáním, ba vzpoměl i některé události, které za pobytu v Americe prožil mezi našim bratrstvem.

Na Ameriku dobře vzpomínal. S poselstvem, které z Prahy jelo na náš slet, osobně přišel se do Tyršova domu rozloučit a učinil přímý vzkaz sokolstvu v Americe.

Odešel první prezident Československé republiky—Sokol—cvičenec—odešel nám bratr nejvzácnější.

J. J.

Marie Konečná:

### Čtyřboj žen.

V SOBOTU 19. června, v 8 hod. ráno, nastoupilo 25 sester ku závodu atletickému. Mimo sester z AOS. a STJS. zúčastnily se tohoto závodu i členky polských sokolských jednot a sice: z Chicaga, St. Louis a Clevelandu. Byly přivítány mezi nás s přáním, by se jim mezi námi líbilo.

Závodnice byly rozděleny na tři skupiny a odebraly se na místa jim vykázaná, kde již na ně čekali soudcové a soudkyně. Závodilo se—ve skoku vysokém, skoku dalekém z rozběhu, vrhu koulí 8 liberní a běhu na 60 yardů.

Tento závod nabyl zajímavosti tím, že se ho též zúčastnila mezinárodní závodnice Stella Walasziewicz, která sem přijela z Clevelandu. Přes to, že bylo již předem jisto, že zcela z vítězů na "celé čáře" a naše cvičenky nemají nejmenší naděje na prvé místo, přece šly odhodlaně do boje. Máme mezi našimi cvičenkami též dobré atletky, které dobyly pěkných výsledků a věřím, že kdyby se jim dostalo takového zvláštního nácviku, jako Stelle, mohly by s ní konkurovat. Ovšem v sokolských jednotách to ne-

ní možné, neb za prvé: v naší tělocvičné soustavě pěstujeme všestranný tělocvik a za druhé, málokterá jednota má letní cvičiště, kde by mohla více pěstovati atletiku.

Během závodů vzbuzovala velkou pozornost Stella Walasziewicz výkony, které byly u přirovnání s našimi cvičenkami mimořádné. Na skoku vysokém však přece jedna sestra docílila stejné výšky co ona a sice sestra M. Nováková, od M. Č. Trenč., STJS; která skočila 4'10. Stella nechtěla již výše skákat, neb věděla, že má vítězství zajištěno a že se tedy nemusí namáhat. Skok měla pěkný, lehký, beze vsí námahy. To samé při skoku dalekém. Skočila 17 a půl střevice. Její běh byl pozoruhodný. Ovšem k tomu všemu jí pomáhá její fysická vyspělost.

Sestra Wolfová, ze Sokola Havliček-Tyrš v Chicagu, se umístila druhá v celém závodě, a byla prvou mezi cvičenkami Svazu čs. sokolstva. Počínala si velice zdatně a měla celkově dobrý průběh. Ses. Šebková z Clevelandu byla třetí s pěkným výsledkem. Sestra Nováková, která měla tak pěkný skok vysoký, ztratila na vrhu koulí. To jí

pošinulo do zadu. Umístila se šestá.

Průběh závodů byl hladký a je si jenom přát, by se příště zúčastnilo ještě více sester. Máme zde dosti dobrých sester, které se do závodů nepřihlásily. Mnohá řekne, že není dost vyspělá pro takový závod.

Vždyt' každá sestra nemůže vyhrát, ale získává už tím, když závodem projde.

Proto, sestry, s chutí do toho a o příštích závodech at' jste mezi ostatními! Zdar všem!

## Dvě oblíbené hry sloučené v jednu.

**V** POSLEDNÍM (zářiovém) čísle sborníku "Journal of Health and Physical Education" uveřejněn jest popis nové hry, kterou pro dorost upravil náš spolupracovník br. Jos. Čermák. Jest stále stěžováno na to, že hry "kopaná" (soccer) a "košíková" (basket-ball) jsou příliš namáhavými pro dorůstající mládež a jelikož obě hry těší se velké oblibě, není ani možno nedospělým hráčům je naprosto zapovědi-

ředáků basket-ballových, kteří snaží se míč vhoditi do koše. Strážci, náležející k četě obranné, dle pravidel basket-ballových pokouší se jim v tom překážeti, míče se zmocniti a vhoditi jej zpět do pole některému ze svých spoluhráčů, hrajících ve volném poli, kteří pak pokusí se "dohnati míč" dle pravidel k opačnému konci hřiště, kde se líčená hra opakuje. Košík jest zavěšen na podstavci těsně u branky a může



Vítězné družstvo dorostenek, ve vyšším oddělení, Sokola "Tyrš", Cleveland, Ohio. — M. Karlík, L. Janoch, L. Řiha, G. Norman, M. Kiml, G. Kiml, M. Horning.

ti. Z důvodů těchto jmenovaný bratr sloučil obě hry v jednu, při níž brán jest zřetel hlavně k tomu, aby přílišné napínání hráčů bylo naprosto vyloučeno. Výhodou hry též jest, že není třeba žádného zvláštního navučování, poněvadž známá pravidla obou jmenovaných her zůstávají nezměněna. Jelikož náš dorost kopanou nepěstuje, autor podává jen krátký nástin nové hry a kdo by se o ní zajímal, může si objednatí zářiové číslo s hora jmenovaného sborníku. Hraje se na hřišti upraveném pro "kopanou", ale jest lépe voliti místo rozměrů menších. V každé četě hraje čtrnáct hráčů a sice pět předáků (forwards) a tři "zadáci" (half-backs). Ti hrají na volném poli kopané. Tři předáci a tři strážci, kteří hrají na vyhraněném poli v tak zvaném "penalty-area". Předáci a zadáci dle pravidel kopané snaží se hnáti míč k ohraničenému poli a vehnati zde míč přes hranice některému ze svých

býti pro bezpečnost připevněn motouzem k brance. Hranice pole "košíkové" nesmí žádný z hráčů překročiti, t. j. hráči basket-balloví nesmí vkročiti do volného pole a hráči "kopané" nesmí vkročiti do ohraničeného pole "basket-ballového". Nepokoušíme se líčiti hru podrobně, poukazuujeme jen na tu její přednost, že když je míč v ohraničeném poli, mají příležitost k oddechu hráči kopané a octne-li se míč v poli otevřeném, odpočívají hráči "košíkovi". K zvýšení zajímavosti mohou hráti družstva smíšená a sice chlapani hrají "kopanou" a děvčata "košíkovou". Jinou předností hry této jest, že hraje v každém poli menší počet hráčů, což umožňuje více "otevřenou hru", při které nehody jsou naprosto vyloučeny. Kdyby se i v našich kruzích hra uplatnila, jest autor ochoten uveřejniti popis podrobnější.

M. Wimer:

## Tělocvičné nářadí

**Č**TU "S. A." přes třicet roků a za celou tu dobu bylo v něm málo o nářadí, ač jest velice důležité pro naši činnost. Co bylo sjezdů a schůzí a snad nikde nebylo jednáno o nářadí.

Tělocvičné nářadí v Americe se velmi málo liší dnes, od užívaného nářadí před padesáti lety. Za to sportovní a herní potřeby jsou zde nejlepší.

Ač naše tělocvičny, hlavně větších jednot, mají některé nářadí lepší nežli jinde, máme i my viděti své nedostatky. A to, co máme lepšího, bývá nejčastěji z Čech, aneb pro jednotu uděláno vlastními členy, dle českého vzoru.

Kdyby v dopisech z jednot psali cvičitelé také o nářadí, co mají nového, lepšího, jak si to pořídili, byla by to dobrá informace pro jednoty druhé. Mnoho a dobrého nářadí si každá jednotka může udělati sama. V každé jednotě jest nějaký truhlář a strojník a ti spolu mohou většinu nářadí zhotoviti.

Sokol St. Louis má dvoje bradla, má kožené žíněnky, dělané původně členy a jednotka zaplatila jenom materiál. Já vyrostl v chudé jednotě, kde mimo kozy a koně vše-

chno jsme si udělali sami. Hrazda, bradla, kladiny, žebříky, kůžele—vše bylo homemade. A nejstarší z nás byl 21, tudíž, nebyli jsme ani dost zkušení ve svých oborech. A jak se nám to cvičilo, nežli mohla jednota poříditi lepší!

Jedna největší chyba našeho nářadí v Americe jest, velká různost. O tom by vám mohli společně cvičitelé hodně pověděti. To by mohlo býti velmi zajímavé. Tou růzností nejvíce trpí naši závodníci. Dovedete si představit, jak je závodníkovi, který se poctivě doma připravoval na jejich nářadí, navykl si na jeho míru a sílu a o závodech pak cvičí na velice rozdílném, třeba i lepším nářadí. Co tu zklamání a často vinou nářadí i nula padne, tak že ani nejhovivější soudce nemůže to zmírniti. Standardisace—stejnost—v Americe tolik hlásaná a užívaná, udělala divy v mnohých oborech. U nás neudělá divy, ale hodně by nám prospěla.

Vřele se přimlouvám, aby naši odborníci v tom zakročili a pro nářadí stanovili určité rozměry. Am. Atl. Unie má předpisy o tom, jenom u nás v Sokole se tato důležitost dosud neuznala.

JAR. TÁBOREK:

## Kolmý žebřík.

**K**ČEMU je žebřík kolmý v tělocvičně? Především proto, aby se po něm vystupovalo a sestupovalo. Napřed zcela obyčejným, volným způsobem. Různým způsobem stoupání mohou učít teprve tehdy, když nohy i ruce bezpečně došlapují a dohmatují na příčle, když se cvičenci pohybují po žebříku nahoru i dolů bez obtíží, hravě. Nezáleží na tom, stoupá-li žák současně pravou nohou a pravou rukou či pravou nohou a levou rukou. Hlavním je: stoupáti lehce, mít jistotu, nehledat pracně příčle. Učít stoupání různým způsobem hmatu na příčlech i na štěřinách dřive, než vychovám dobré lezce, nemá smyslu a žádného tělocvičného významu. Stoupání současně nestejnojmennými končetinami je obtížné. Stoupáti s posouváním rukou po štěřinách je snazší než ručkování po příčlech a proto pro začátečníky vhodnější.

Nemyslet na to, která noha a která ruka přijde na řadu. Nekolébat se při stoupání se strany na stranu, nedošlapovat ze široka. To jsou nejpřednější rady.

Naznačím postup. Nechám při tom úplně stranou věkově stupně žáků, protože musím začínati stejně s 5letým, jako s 13letým, je-li začátečník.

1. Seznámím ruce s dohmaty na příčlech. Žák si stoupne na první příčel, uchopí oběma rukama příčel, který dosáhne a ručkuje dolů k nohám do svisu dřepmo a zpět nahoru, až kam dosáhne. Opakujeme. Na každý příčel dohmatnout jen jednou. S počátku necháme žáka, aby ručkoval, jak chce, později tleskáním udáváme tempo.

2. Seznámíme nohy s došlapováním na příčle. Žák si stoupne na první příčel, uchopí oběma rukama příčel, který dosáhne a stoupá nohama k rukám do shybu stojmo a zpět do svisu stojmo. Opakujeme. S počátku necháme žáka, aby stoupal, jak chce, později udáváme tleskáním tempo.

3. Vystoupit levou nohou na první příčel, uchopit příčel ve výši ramen: poskokem změnit postoj (levou nohu na zem, pravou na první příčel). Opakujeme.

4. Vystoupit levou nohou na první a pravou na druhý příčel, uchopit příčel ve výši ramen: poskokem změnit postoj na příčlech (levou na druhý, pravou na první příčel). Opakujeme.

5. Cvičení 4., opakovati i na vyšších příčlech. Na dohmat je vidět, ale nohy musí najít příčle "po slepu".

6. Stoupáti po příčlech volně do poloviny

žebříku (do poloviny proto, aby se dosílilo rychlejšího střídání). Lhostejno, jak jsou ruce k poměru k nohám. Ať stoupá žák i nepravidelně volně, jak mu přijde příčel na nohu i ruku. Nekolébat se se strany na stranu, nedošlapovat ze šířka, klást nohu nad nohu. Na každý příčel došlápnout a dohmátnout jen jednou, ne již přísunným způsobem, jako chodí malé děti po schodech.

7. Stoupat volně rukama i nohama po příčlech do poloviny žebříku podle tleskání, stejnoměrně. Při sestupování tempo zmír-

rychleji dovede. Nedovolit skákání — jen rychlé stoupání.

12. Vrátili se opět k pravidelnému, volným způsobem prováděnému stoupání i sestupování s udáváním tempa. Poznenáhlu zrychlovat.

Postup vyučování je i pro žáky zábavným.

Stoupání dvojhmatem po příčlech, vnitřhmatem po šterbinách atd.—to jsou věci docela podřadné, v žactvu zbytečné a nezbude na ně času.



**Družstvo žen župy Střední získalo I. cenu, v závodu vyššího oddělení, letošního roku. Sedící: Margaret Vymazalová, Jarmila Kříženecká. Stojící: Celestina Šimurdová, Milada Otcovská-Schultzová, Milada Králová, Milada Barcalová, Blanche Rousová.**

nit. Později stejně rychle nahoru i dolů. Nepospíchat!

8. Stoupati volně do poloviny žebříku nohama i rukama po příčlech přes libovolný počet příčel, zpět s dohmatem i došlápnutím na každý příčel.

9. Stoupati do poloviny žebříku nohama i rukama po příčlech volně s dohmatem i došlápnutím na každý příčel, sestupovati přes jeden příčel a stoupání i sestupování udávat tempo. Ponenáhlu zrychlovat.

10. Vrátili se opět k pravidelnému, volným způsobem prováděnému stoupání i sestupování s udáváním tempa. Poznenáhlu zrychlovat.

11. Stoupání do poloviny žebříku nohama i rukama po příčlech tak, jak kdo nej-

za zbytečné a nebezpečné považují stoupání pozpátku.

Kde mají více žebříků vedle sebe, tam je přirozeně postup rychlejší, účinnější, zábavnější.

Podle věkového stupně i podle vyspělosti bude se stoupati do třetiny, do poloviny, do druhé třetiny žebříku. Lépe, když se doštane žák častěji na žebřík a vícekrát stoupá jen do malé výše, než když jednou nebo dvakrát za celou dobu, vyměřenou družstvu, vystoupí jednou nebo dvakrát až nahoru.

Osmělit se, přemoci strach, nabýti jistoty v dohmatávání i v došlapování—to je nejdůležitější.

Dr. Z. Tilleová-Šebková:

## Proč nezávodíme se žákyněmi.

Mým úkolem jest vysvětliti se stanoviska lékařského, proč nezávodíme se žákyněmi. Největší nebezpečí jest v tom, že právě v tomto věku veškeré síly dětského těla často úplně spotřebuje horečná vývojová činnost celého organismu. V tomto údobí, kdy organismus je tolik zaměstnán sám sebou, nelze naň klásti požadavky, které by jeho síly ještě více zatěžovaly.

Jak vypadá takový dětský organismus a jeho vývojová činnost?

Ve věku mezi 7.—11. rokem je nápadný zejména **r ů s t d o d ě l k y**. Dítě bývá nápadně hubené a vytáhlé. V tomto údobí jest v neintensivnější činnosti **k o s t r a**. Později, mezi 11.—14. rokem, neroste dítě již tak prudce do délky, nýbrž se spíše zaobluje. **S v a l s t v o** se stává mohutnějším a pevnějším, výměna látková se stává velmi intenzivní a nově v činnosti vstupují některé žlázy (na př. pohlavní žlázy nebo mozková žláza hypofyza).

**K o s t** v letech žákyňských není hotovým pevným útwarem jako kost dospělého člověka. Roste jak do délky, tak do šířky. Do šířky vzrůstá příkládáním nových a nových kostních vrstev, vzniklých činností okostice. Její růst do délky je komplikovanější.

U dospělého člověka je kost jednolitá, zakončené plochou kloubní, s níž tvoří jeden celek. V dětském věku tomu tak není. Kost není na svých koncích jednolitá, nýbrž plochy kloubní jsou od střední části odděleny chrustavčivými ploténkami. Tvořením nových a nových vrstviček chrustavkových, které pozvolna kostnatěji, roste kost do délky. V době dospělosti, když již růst kosti je ukončen, mizí tyto chrustavkové ploténky tím, že se přemění také v kost; teprve pak tvoří kost jednolitý pevný celek. K tomuto definitivnímu stavu se dospívá ovšem až mezi 18.—20. rokem.

Je tedy nasnadě, že kost v místech, kde se nalézají tyto chrustavčité ploténky, je málo odolná. Je sice chráněna silnou vrstvou okostice a vaziva, která brání mladou kost před zlomením, ale přesto může v této zóně dojiti u dětí velmi snadno k poranění. Zejména trvalé neb často opakované statické účinky sil mohou zde způsobiti osudné deformity. Proto musí býti děti chráněny zejména od všech přetížení a od pravidelně opakovaných namáhavých výkonů. Jsou-li děti v tomto věku přemáhány, často si nařikají na bolesti v kostech.

Zvláštního povšimnutí zaslouží **p a t e ř**. Pateř dospělého tvoří jakousi vlnovku, která v krční a bederní části pateře vybočuje

kupředu, v hrudní části nazad. Pateř novorozeného dítěte jeví malé prohnutí v krční části pateře kupředu, kdežto ostatek je téměř rovný. První změny sice již nastávají, když se dítě posadí a když začne chodit, ale k její definitivní formaci dochází teprve mezi 11.—13. rokem.

Velmi důležitým, zejména pro dívky, je vývoj pánve. Ani ta není jedním kostěným celkem jako u dospělého, nýbrž jest tvořena kostmi, které jsou mezi sebou odděleny chrustavkovými ploténkami. Nevhodně



Jarmila Kříženecká, Sokolice Chicago, získala I. cenu ve vyšším oddělení žen.

volené, příliš zatěžující nebo příliš dlouho opakované cviky mohou zde pak působiti změny i ve tvaru pánve, což znamená těžké škody pro příští úkoly budoucí ženy.

S prudkým vzrůstem kostry nedovede držet krok **v z r ů s t s v a l ů**. V době růstu do délky, před pohlavním dospíváním, jsou svaly značně protaženy do délky a při tom jejich příčný průměr je poměrně velmi malý. Činnost svalová je působena stahem vláken svalových a čím častější jsou tyto stahy, tím větší a trvalejší je přírůstek svalu na objemu. Z toho nám vyplývá, že pro správný vývin svalstva je cvičení nevyhnutelně nutné, ale musí být tak volené, aby rovnoměrně procvičovalo všechny skupiny svalové. Zvýšené péče a pozornosti zasluhuje jen svalstvo hrudní. U mnohých dětí zůstávají totiž skupiny svalstva hrudního a pletence pažního velmi nedostatečně vyvinuty a při tom s jejich vývinem

souvisí i vývin plic. Proto věnujeme těmto skupinám více. Ovšem musíme cvičit se svalstvem a ne na svalstvu. To znamená: nesmíme cvičit s těmito dětmi podpory, dlouhé visy, houpání, nýbrž cvičení dechová, cviku trupu, cviky paží.

Vedle všestrannosti cvičení je též podmínkou, aby cvičení netrvalo dlouho. Dětské svalstvo se velmi rychle unaví. Únava svalová pak úzce souvisí s činností srdce. Sval, který se více nemáhá, rychleji spotřebovává kyslík dodávaný mu krví. Tato rychlejší spotřeba kyslíku nutí srdce i

plice ke zvýšené námaze. Toto stupňování jde jen do určité výše, pak již srdce nestačí dodávat potřebné množství kyslíku a ve svalu se počnou hromadit rozpadové látky, dostaví se únava a vyčerpání svalové, jdoucí ruku v ruce s únavou svalu srdečního.

Od svalstva dětského, které je orgánem velmi nehotovým, nechtějme proto nikdy tělocvičných výkonů nýbrž tělocvičnou hru. Je-li sval cvičen zvolna, silí a určitý pohyb je pak konán s nejmenším vynaložením síly. (Pokračování.)



Dorostenci Sokola Havlíček-Tyrš, Chicago, Ill., umístili se na prvním místě vyššího oddělení. F. Schwartz, cvičitel; dorostenci: H. Petrzilka, I. cena; J. Šmerda, II. cena; J. Vránek, S. Přinesdomu, J. Bubeník, G. Kalaš, III. cena.

### Moderní kruhy pro tělocvičnu.

**B**RATR M. Wimer, 1724 S. Vandeventer, St. Louis, Mo., vyrábí moderní kruhové zařízení pro tělocvičny, které je nejpraktičtější, neboť je promyšleno do nejjemnějších podrobností a uspokojí každého cvičitele.

Moderní vyřizovač kruhů a moderní dře-

věné kruhy, byly uznány za nejlepší nové zařízení pro tělocvičny, vystavené při sjezdech amerických učitelů tělesné výchovy v Indianapolis a New Yorku tento rok.

Moderní vyřizovač má několik zlepšení, jež jsou zadány k patentování a nemohou být nikým jiným vyráběny.

Pouze jedna šňůra (cord) otevírá a zavírá závěr; zvyšuje neb snižuje kruhy a šňůra se vede od vyřizovače ku stěně a přes kladku dolů k podlaze, odkud se řídí, tak že kolem kruhů nic není v cestě, nepřekáží.

Když chcete kruhy vyřiditi, zatáhnete za šňůru, tím otevřete závěr a můžete dáti kruhy do žádoucí výše, pak pustíte šňůru z ruky a to samočinně zavře závěr a zvonek zazvoní. Zvoní, až když jest závěr úplně a bezpečně zavřen, co dá cvičenci pocit jistoty a odstraní instinktivní nejistotu.

Přesky s kuličkovým otáčením vylučují kroucení popruhů, a skákání těchto nahoru a dolů po odskoku cvičence, at' udělal sebe více obrátů a výkrutů.

Popruhy (belting) jsou uzavřeny mezi dvěma špulkami, nemohou přeskočiti.

Při uklizení nářadí lze kruhy vytáhnouti až pod vyřizovač. Žádné silné provazy nekaží vzhled tělocvičny. Slabá šňůra u stropu

je sotva znatelná.

Vyřizovač možno připevniti na trubkovo i konstrukci (pipes) neb ku stropu. Vše potřebné se zasilá s sebou. Cena vyřizovače \$55.00.

Moderní kruhy dřevěné jsou vyráběny na patentovaném stroji. Slabý proužek dřeva se navine a sklízí na pevný kruh a pak na soustruhu se vytočí. Délka dřeva jest ohnuta do kruhu, není to staré dřevě, jež by se mohlo vylomití neb vydrobití. Kruhy jsou lehké, což odstraňuje úraz uhozením a při tom silnější a pevnější než pouze překlížené dřevě s ocelovým drátem. Vyrabitel do dvou roků vymění každý kruh, na němž by se otevřela spára (joint). Cena: jeden pár \$8.00. Ceny jsou za předem zaslány obnos, neb C. O. D.

Bratr Wimer bude vyráběti žerdě na bradla oceli protažené, a dřevěná madla na koně. Cenu, dle práce, udá na požádání.—

## Nábor cvičícího členstva a mládeže.

**D**LE přání chicagských cvičitelů odkládám uveřejnění výsledků náboru o měsíc. Cvičitelé uvádí důvod, že v Chicagu panovala epidemie dětské obrny a cvičení pro mládež bylo zahájeno až poslední dny v září. Výsledky tudíž začnu uveřejňovat až 1. listopadu 1937.

Od jednot župy Východní, Západní a Jižní jsem neobdržel výsledek náboru! Což tyto jednoty nechťi zvýšit počet cvičících? Což nábor cvičících neprovedou?

Důrazně a znovu žádám všechny vedoucí jednot, aby nábor důsledně provedli! Každý dobrý náčelník a náčelnice uskuteční nábor. Je to ovšem práce, je třeba vyvinout agitaci, psát, mluvit s rodiči, navštívit členstvo, ale výsledek se jistě dostaví! Tělocvičny se naplní! Kdo chce a má dobrou vůli, pak zdar doprovodí jeho snahu!

Náčelníci a náčelnice žup, dohlédněte, porad'te při náboru v jednotách. Je to pro dobro vaší župy a znamená to i váš úspěch při vedení župy.

Starostové jednot, kde se necvičí! Jste vy spokojeni s tím, že jste jenom předsedy spolků, bez základní činnosti, která má býti v tělocvičně? Vy nechcete býti "starosty" sokolských tělocvičných jednot?!

Jest-li chcete plnit poslání a práci starostů sokolských jednot, pokuste se zorganizovat činnost tělocvičnou. Kdo chce, ten to provede! Na svoji jednotu budete potom hrdí!

Chceme silné jednoty, tělocvičně činné, zdatné župy, které budou reprezentovat cvičícím členstvem a mládeží mohutné složky americké obce sokolské.

To chceme my v ústředí a vy všichni zajisté také, proto jen s chutí do získávání cvičenců analých i velkých. Potřebujete-li radu, pomoc při náboru, napište náčelníku obce, nebo obraťte se na své župy.

Všichni pracujme pro nábor cvičících!

Hlaste správně v čas počet získaných nových cvičících náčelníku obce.

J. J.

## Od náčelníka AOS.

### Tělocvičná čísla

a hudební doprovody pro veřejná cvičení a akademie má AOS. jen ve velice malém počtu pro výběr. Před časem došla zásilka posledních novinek z Prahy a ta je téměř rozebrána, ba většina cvičitelů je již má, nebo zná. Nemůžeme se zavděčit, když z chudé zásoby pošleme cvičení, které je buď těžké, nebo se nelíbí. Pošleme-li více novinek, na ukázkou, pravidelně se těžko domáháme navrácení a vyrovnání účtu je opravdu vzácný zjev. Nejlépe bude, aby

každý vedoucí zavčas si novinky objednal přímo z knihkupectví z Prahy a předem poslal peníze, neboť Praha nepošle na dluh.

Náčelník Obce nyní pracuje na sestavení vhodných tělocvičných skladeb pro žactvo, dorost i členstvo, které mimograficky rozmnoží a cvičitelům, kteří si cvičení sestaví sami nemohou, na požádání zdarma zašle. Budou to cvičení staršího vydání, lehká a přístupná. Unikální skladby, které "ohromují" obecnost, jak je často žádáno, musí si oni cvičitelé vymyslet sami!

házi učenými frásami, místo aby nám bylo jasně a jednoduše řečeno, co máme dělat." Souhlasím, že je třeba, aby byly dány určité návody a pokusím se několik pokynů více méně vyzkoušených zde podati.

Předně je nutno získati si součinnost všech (pokud je to možno), pro něž je besídka pořádána. Mám tuto obzvláště na mysli besídky pro sokolskou mládež a dorostence. Až dosud se naši mládeži příliš mnoho káže, při čemž ona zůstává naprosto pasivní—jako mořská houba, která stále do sebe něco vsakuje, ale nic nevydává. Naše besídky získají nesmírně, bude-li členstvo v nich činné, budou-li posluchači zároveň pořadatelé a účastníci na programu. Na první pohled by se zdálo, že toto je těžko k provedení. Zdálo by se téměř nemožným, aby mládež sama sháněla programy a byla v nich činná. Avšak zkušenost nás učí, že součinnost mládeže a dorostu není těžké zavést, ale že tam, kde je náležitě použita, připravá programů přestává býti problémem, a besídky samy ožívají a stávají se tím, čím je mítí chceme: střediskem zábavně vzdělávacím a společenským.

Postup pro dorost jest obzvláště snadný. Nutno jen je zorganizovati co dorost jednoty, s předsedou a výkonným výborem, podati jim pro každý rok plán, v němž zařazeny jsou předměty rozhovorů pro každou besídku, naznačiti jim, jak si asi mají počínati, a pak jim říci, aby bez bázně a ohledů plánovali a tužili se. Vzdělavatel a jiní činovníci jednoty ovšem jsou jim vždy k dispozici, vždy ochotni napomáhati radou i skutkem. Tímto způsobem nejen že programy besídek získávají na účinnosti, nýbrž mládež se též vychovává k samostatné činnosti pro budoucnost.

Podle mého názoru, měly by besídky dorostu býti pořádány aspoň jednou měsíčně, vyjímaje měsíce letní, červenec a srpen. Předměty pro každý měsíc mohly by býti následující: (Každá jednotka může mítí předměty svoje volené dle svých potřeb. Toto jest jen ukázkou toho, co míním.)

Leden: Jak povstalo Sokolstvo a proč.

Únor: Proč já chci být Sokolem.

Březen: Co znamená sokolství pro Ameriku.

Duben: Co znamená sokolství pro jednatelice.

Květen: Co znamená sokolství pro náš národ.

Červen: Co vykonalo Sokolstvo—pro Čechy; pro Ameriku.

Září: Mravní zásady sokolské.

Říjen: Tělesná výchova sokolská aneb Sokolstvo a naše osvobození.

Listopad: Jak bychom měli a mohli šířiti sokolskou myšlenku.

Prosinec: Proč jsem rád, že patřím k českému národu.

Nejlépe až dosud osvědčilo se rozdělení dorostu na skupiny, jež každá má svého náčelníka, jenž si občas svolá svoji skupinu, aby porokovali o programu, rozdělili si předmět, jakož i obstarání čísel hudebních a zábavních. Mimo to radí se, jak získati návštěvu a učiniti svoji besídku úspěchem. Vzdělavatel a cvičitel zůstávají sice v pozadí, ale přes to ovládají situaci. Jsou vždy hotovi přispěti radou, kritikou aneb nutnoli, drastičtějšími zásahnutím. Snad by bylo na místě říci něco o rozdělení předmětu. Aby dorost mohl lépe se připravit a rozhovoru se účastniti, je dobře, když vedoucí (vzdělavatel, výbor), který připravuje předměty, tyto zároveň poněkud rozvedl. Ku příkladu vezměme předmět lednový. Ten by mohl býti rozveden asi následovně:

Jak povstalo Sokolstvo a proč?

1. Doba národního probuzení. 2. Rakouský útisk. 3. Touha českého národa po úplném osvobození. 4. Národní buditelé. 6. Vystoupení Tyršovo.

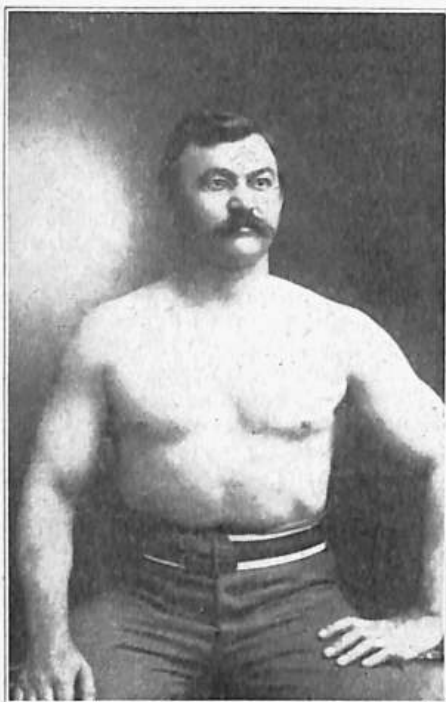
Naznačil jsem zde stručně nový postup při pořádání besídek a doufám, že mnohé přivede k přemýšlení o nových cestách a prostředcích k povzbuzení zájmu o účinnější vzdělavatelskou a kulturní činnost mezi naší mládeží sokolskou. O hudební části programů se nezmiňuji, ježto tyto nemusí a většinou také nejsou problémem. Jde jen o to, aby zaměstnány byly pokud možno místní talenty. Dbejte vždy, aby programy nebyly dlouhé. Je lépe, řekne-li se: "Bylo to moc krátké", než když se nařiká na únavnou délku. Tolik pro dnes. Bude-li zájem, přistě více.—**J. J. Zmrhal.**

**Joseph Dvořák:**

**ZEMŘEL SOKOL—ANTON P. HALLER.**

Sokolská rodina naše ohromena byla dne 6. září zprávou, že v předcházející noci, po krátké nemoci a nutné operaci, zemřel jeden z našich starých, zasloužilých průkopníků a propagátorů sokolské myšlenky zde, Sokol Anton P. Haller. Onemocněl náhle, v táboře Plzeňského Sokola, kde řídil Besední dům tuto sezonu, načež na radu lékařů podstoupil ve svém šedesátém sedmém roce vážnou operaci, dobrovolně, ve víře, že jeho statná soustava tělesná i v tomto pokročilém stáří překoná její nebezpečí. Snad poprvé ve svém životě přecenil své síly.

Sokol Anton P. Haller narodil se v Kralovicích v Čechách, před 67 roky. Když vyšel povinnou školu mládí, věnoval se učení v řemeslu zámečnickém a strojnickém.



Anton Haller.

Jak bylo v té době zvykem, nucen byl získati své vědomosti od různých mistrů v jeho oboru i mimo svoji rodnou vlast, ponejvíce v Bavořech v Německu i jinde, kde tvrdá škola života utvořila v něm již v jinošském věku charakter silný, nepoddajný, milující svobodu a volnost. Záhy přilnul celou svoji duší k ideální myšlence sokolské, jež stala se mu vírou v znovuzrození českého člověka a slibnější budoucnost jeho národa. Jsa obdařen inteligencí, správně pochopil hluboký význam Tyršovy nauky a stal se propagátorem její, čemuž nejlépe nasvědčuje, že již jako jinoch stal se spoluzakladatelem a členem sokolské jednoty v Mnichově v Bavořích, kde již tehdy uplatnil nejen svoji organizační, ale též i technickou vyspělost. Po svém návratu do rodné země shledal národ svůj v porobě, pokrytectví a příkoří, pod jhem tehdejší rakouské vlády, což protivilo se jeho nezdolnému, pokrokovému a výbojnému duchu, proto rozhodl se odcestovati do Spojených Států Amerických, této nové vlasti svobody, volnosti a příležitosti k lepší existenci, kdež zakotvil před 47 roky.

V roce 1901 stal se členem Plzeňského Sokola v Chicagu, v kteréžto jednotě postupně zastával své doby téměř veškeré úřady, od dopisovatele do veřejných časopisů, podnáčelníka, náčelníka, cvičitele,

technického zástupce do sjezdů Národní Jednoty Sokolské, náměstka starosty, náčelníka N. J. S., pořadatele Sokola Amerického a jeho technické části, jednatele budovy Plzeňského Sokola, zástupce ve Výkonném výboru Americké Obce Sokolské a členem nesčetných výborů a původcem mnohých počinů jak v zájmech sokolských, tak i celonárodních.

Seznav záhy po svém vstoupení do řad sokolských zde, že ač zápol pro ideál sokolský převládal, postrádali zdejší jednoty v mnoha případech správného technického vedení a prohloubení metody k dosažení žádoucího účelu. Věnoval se studiu soustavného tělocviku nejen dle nauky Tyršovy, nýbrž i metod německých, švédských i amerických, čímž získal nadobyčejných odborných vědomostí, jež následovně jako cvičitel uplatňoval. Po odstoupení z cvičitelství br. Karla Štulíka a následovně br. Josefa Čermáka, jenž přejmul místo profesora tělocviku na chicagských veřejných školách, stal se sokol Haller cvičitelem Plzeňského Sokola, kde během svého působení vybudoval tělocvičnou školu, jež byla své doby vzorem všem sokolským jednotám ve Spoj. Státech a kde vypěstoval borce a závodníky závidění hodných kvalifikací, kteří po mnoho roků pod jeho vedením udrželi americký primát pro Plzeňský Sokol a důstojně reprezentovali Plzeňský Sokol i N. J. S. a později Americkou Obec Sokolskou i při sletech a závodech České Obce Sokolské.

Sokol Haller vždy věřil a též hlásal, že nejbližší činitel k správnému a zdravému vývinu dítěte jest pohyb v přírodě. Za tou příčinou propagoval v Plzeňském Sokole založení letního tábora pro dítky jeho tělocvičné školy, což následkem stísňených finančních poměrů jednoty v té době dlouho nedošlo ohlasu. Když však r. 1904 spojili se Plzeňští bicyklisté následkem ochablosti cyklistického sportu s Plzeňským Sokolem, a přinesli sebou do Plzeňského Sokola několik stanů, jež používali dříve pro výcvik a později pro rybářské "campování", ujal se sokol Haller opět této myšlenky a na jeho návrh prosadil založení letního tábora v New Buffalo, Michigan, jehož byl prvním ředitelem po několik roků, a jenž během doby byl postupně zveleben a dodnes jest chloubou a nepostrádatelným přívlastkem této jednoty, jenž slouží za vzor jednotám jiným, jehož příklady mnohé později následovaly. Dodnes slouží též za útulek členstvu i jiných jednot, kteří dosud podobných výsad postrádají. Oprávněně může býti sokol Haller zván "otcem tábora Plzeňského Sokola". — (Dokončení.)

# ZPRÁVY ORGANISAČNÍ

## Výkonný výbor A. O. S.

### SCHŮZE DNE 27. ZÁŘÍ 1937.

Schůzi předsedal starosta br. Prchal. Přítomní: ses. Čiháková, Krizová, Saltová, Štěpánková, Sýkorová, br. Bašta, Cipra, Falta Jebavý, Jelinek Kos, Košař, Picha, Vodák, Vojan, Žitný. Omluvena ses. Skalová a dodatečně z minulé schůze br. Picha.

Br. starosta vzpomenuł úmrtí našeho čestného člena, presidenta-Osvoboditele T. G. Masaryka, jehož světlé památce vzdána hluboká pocta povstáním přítomných členů, načež uvítal ku společné práci nového zástupce Plzeňského Sokola br. Vác. Cipru.

Zápis schůze srpnové schválen.

Plzeňský Sokol oznamuje nového zástupce do výkon. výboru br. Václava Cipru na místo br. Rud. Jandy.

Žádost jednoty st. louiské, aby ku 75letému založení Sokola uspořádány byly mezi-sletové závody a slet v r. 1940 v St. Louisu, odkázána Technickému předsednictvu AOS. k uvážení.

Schválena finanční pomoc pro župu Střední k vysílání schopné síly po venkovských jednotách ku zvýšení jejich činnosti, jelikož této župě nedostávalo se té podpory jako župám ostatním. Občasné vysílání cvičitele bude se dít za souhlasu Tech. předsednictva AOS. Aby župa mohla býti nápomocna ku vymáhání povinností jednot ku obci, jednatel bude zasílati čtvrtletní zprávy o dluhujících jednotách.

Fotografie z III. sletu čs. sokolstva v Chicagu pro ČOS. vyřídí br. náčelník s br. jednatelem.

Žádost Sokola Omaha, Neb., ku vyslání řečníka ku oslavě 60letého trvání ve dnech 30. a 31. října vyřídí předsednictvo AOS., nebude-li možno br. jednatelem neb br. Čermákoví úkol ten převzítí.

Žádost o řečníka ku 25leté oslavě trvání čes. svob. školy Jan Neruda v neděli 31. října odkázána župě Střední; pozvání ku slavnosti přijato. Rovněž přijato pozvání na "Večer Vítězů", pořádaný Sokolem Slávským 2. října, při němž sehrány budou dvě příležitostné scény pro sokolský dorost od br. Jos. Čermáka "Občan Rozumec aneb mladí, staří—všichni do Sokola!"

Zprávy: Přijata zpráva Tech. předsednictva AOS. Návrh na obeslání sletu, obsahující 20 bodů, byl postupně bod za bodem

probírán a po vysvětlení br. náčelníkem všechny body, až na 7., z něhož vyřazeno připuštění závodníka, který již na sletu v Praze závodil, schváleny.

Ústř. vzdělávací odbor AOS. podal návrh na obeslání X. sletu v Praze vybraným vospělým dorostem obého pohlaví místo závodníků, a ač byl jinak uznán návrh za ideální, z praktického stanoviska byl uznán za neproveditelný. Následkem toho přijat návrh Tech. předsednictva AOS.

Zpráva Ústř. vzdělávacího odboru schválena.

Finanční zpráva sletového výboru, přehlednutá dozorcím výborem a uveřejněná v orgánu, dodatečně schválena a činovníci sletového výboru sprostěni další zodpovědnosti. Finanční výbor předá zbývající hotovost pokladně výkon. výboru AOS., který nedokončené záležitosti vyřídí. Starosta děkuje všem pracovníkům sletovým, kterým se též zašle v upomínku poděkování písemně.

Výpravní výbor projednal otázku označování výpravy v denních časopisech a záruka Skalovy banky a spol. White Star Cunard Line uznána za postačitelnou. Společnost vydá obrázkový pamflet pro propagaci výpravy a X. sletu.

Br. starosta tlumočil pozdrav obce na slavnosti Z. Č. B. J.

Na upozornění br. Baštou o nynější situaci Sokola Slávského usneseno poraditi se s právníkem, jak by bylo možno hájiti zájmy obce.

Účtující výbor přehlednul knihy jednatele a pokladníka a nalezl vše v pořádku. Za posledních 5 měsíců bylo větší vydání nežli příjem. K tomu br. jednatel podává nynější stav členstva a jednot, z něhož vysvitá, že ztrácíme na členstvu i na jednotách.

V delší debatě, jakým způsobem rozvířiti činnost v jednotách zaostalých, projeveno mnoho náhledů, z nichž vyznívala nezbytná nutnost schopného cvičitele-organisátora, který by vyburcoval nečinné jednoty ze ztrnulosti za spolupůsobení zodpovědných činovníků jednot, žup a obce. V letošním jubilejním roce Amer. Obce Sokolské jest nutno vzítí nábor na získání členstva opravdově a nadšeně do rukou členstvem veskerým a přičiniti se o to, aby ve všech jednotách zavládl zdravý a radostný

ruch v činnosti vespolné pro rozkvět naší obce.

### FINANČNÍ VÝKAZ ZA ZÁŘÍ 1937.

Příjem:	
Sokol Cedar Rapids, Ia., přisp. ....	\$ 72.00
Sokolice Slávské, Cicero, přisp. ....	32.50
Sokol Tyrš, Clev., splátka na dluh	50.00
Za sletové nálepky .....	11.65
Sokol Tyrš, Tábor, S. Dak., přisp. ....	7.65
Sokol Slávský, Cicero, přisp. ....	112.20
Sokolice Berwyn, Ill., přisp. ....	14.55
Sokolice Philadelphia, Pa., přisp. ....	3.00
Sokol Hopkins, Minn., přisp. ....	6.85
Za technické příručky .....	3.00
Sokolice Schenectady, N. Y., přisp. ....	5.75
Sokol Jonáš, Wilson, Kans., přisp. ....	8.25
Sokolice Havlíček-Tyrš, Chi., přisp. ....	42.20
Sokolice Little Ferry, N. J., přisp. ....	14.70
Sokolice Town of Lake, Chi., přisp. ....	27.15
Sokol Schenectady, N. Y., přisp. ....	20.40
Sokol Havlíček, Ennis, Tex., přisp. ....	11.55
<b>Celkem</b> .....	<b>\$443.40</b>

### Vydání:

R. Mejdrieh & Co., za tisk a stočky	
Sok. Amer. ....	\$227.27
R. Mejdrieh & Co., za diplomy .....	5.75
Telegram k úmrtí Masarykovu do Prahy .....	3.35
Služné jednatele AOS. ....	75.00
Služné redaktora Sok. Amer. ....	40.00
Vydání úřadovny výk. výb. ....	7.84
Služné výpravčího Sok. Amer. ....	15.00
Služné náčelníka AOS. ....	50.00
Služné red. Těl. Hlídky .....	25.00
Nájem z úřadovny výk. výb. ....	20.00
Za úklid úřadovny výk. výb. ....	2.50
Illinois Bell Telephone Co. ....	4.15
Jos. A. Reichman za závod. ceny ....	11.86
R. L. Seidelmann za závod. ceny ....	9.60
A. J. Dutka za závod. ceny .....	4.90
Bance za výměnu čeků .....	.40
<b>Celkem</b> .....	<b>\$552.62</b>

### Přehled:

Hotovost z měsíce srpna .....	\$1,867.52
Příjem v září .....	443.40

<b>Celkem</b> .....	<b>\$2,310.92</b>
Vydání v září .....	552.62

Zbývá hotovost pokladní .....\$1,758.30

### OPRAVA.

Ve finanční zprávě z III. Sletu Svazu Čsl. Sokolstva vyskytla se sazečská chyba a sice v příjmu: Za vstupenky u pokladny —\$1,2321.50, správně má státi \$1,231.50, jak z celkového součtu se vyrozumívá.

### STAV ČLENSTVA A JEDNOT AOS.

Župa:	Muži:	Ženy:	Celkem:	Jed.:
Východní	889	399	1,288	14
Severovýchodní	493	451	944	10
Střední	2,090	1,877	3,967	32
Západní	752	456	1,208	17
Severní	144	131	275	8
Jižní	217	109	326	10
Jihozápadní	69	26	95	3
Pacifická	204	118	322	8
<b>Celkem</b>	<b>4,858</b>	<b>3,567</b>	<b>8,425</b>	<b>102</b>

### Tech. předsednictvo A. O. S.

#### ZÁPIS

Tech. předs. AOS., konané 22. září 1937, v 8 hodin večer v úřadovně AOS.

**Přítomni:** Danková, Domanská, Koubová, Maršálková, Prenerová, Šrámková, Zýková, Jelínek, Kos, Molcar, Stránský Žitný. Později se dostavil Barcal.

Při zahájení schůze vzdána pocta zesnulému bratru presidentovi T. G. Masarykovi a zemřelému br. A. Hallerovi bývalému náčelníku Národní Jednoty sokolské v Americe.

Zápis ze schůze 25. srpna 1937 schválen.

Bratr Frank Verner, náč. župy Severní, oznamuje schůzi župních vedoucích 3. října 1937 a referuje o činnosti jednot. Nábor členstva cvičičího jednoty v župě provedou.

Náčelník podal zprávu o vyřízených záležitostech.

**Jednání o sletu v Praze 1938.** Dle návrhu, námětů a dosavadních usnešení ze schůzi dřívějších a schůze župních vedoucích zpracoval náčelník jednotlivé body a znova postupně tyto byly projednány, upraveny, Tech. předs. přijaty a předložil se V. V. ku schválení. Návrh na obeslání X. sletu v Praze 1938 je následovný:

1. Vystoupení amer. sokolstva o X. sletu v Praze má býti se slovenským sokolstvem, a to žen a mužů společně.
2. Obeslání sletu cvičičím za AOS., řešiti se bude dle počtu přidělených míst a dle stavu cvičičího členstva v župách, v prosinci 1937. Počet žen a mužů budiž stejnoměrný.
3. Výběr do výpravy proveden bude v župách, za dozoru AOS.
4. Zařazení do družstev předléhá souhlasu T. P. AOS. a schválení V. V. AOS. Doporučení župy a souhlas jednoty je žádoucí.
5. Všichni do výpravy zařazení musí býti cvičiči, kteří pravidelně tělocvičnu své jednoty navštěvují, nebo jsou činni jinak, jako cvičenci či vedoucí v župě či

v obci po dobu nejdéle dvou roků. Na omluvu může se vzít v úvahu nemoc či zaměstnání. Tito cvičenci se zavazují, že po návratu ze sletu v práci sokolské setrvají, pokud síly a čas jim to dovolí.

6. Výběr proveden bude:

- a) závodem tělocvičným, jenž bude vy-psán.
- b) ideovou zkouškou znalosti sokolství, dle otázek, které budou T. P. AOS. upraveny.
- c) znalostí českého jazyka (ideové otázky zodpovězeny budou česky).

7. Doporučuje se, aby nejprve, při výběru do čtyry, sestaveno bylo závodní družstvo mužů a žen do vyššího oddělení, kde přihlíženo bude k schopnosti závodnické, ovšem také k ideové znalosti sokolství a znalosti českého jazyka.

Technické předsednictvo AOS., se schválením župních vedoucích, mimořádně doporučuje sestavení družstev vyššího oddělení a vyslání závodících do přeborového závodu, neboť měřítko pro vyspělost sokolstva amerického na závodním kolbišti, je úspěch při závodech. To vždy bylo viditelné při Olympiádách i hlavních sletech v Praze, kde závod je obelán pouze nejlepšími družstvy tělocvičných těles. Americké sokolstvo musí již jednou se uplatnit na světových sokolských závodech a proto závodícím za americké sokolstvo budiž o tomto sletu dána příležitost.

Poznámka: Uvažujeme sestavit družstvo vyššího oddělení společně s STJS., tudíž by počet cvičících v tomto případě nebyl tak veliký.

- 8. Na závodníky mimořádných schopností i pro speciální závod, při výběru, necht' je vzat zřetel při zařazení do výpravy.
- 9. Všichni ostatní, kteří budou vysláni na náklad AOS. do Prahy, zařazení budou dle schopnosti do závodních družstev. Všichni budou závodit.
- 10. Cvičící, zařazení do čtyry AOS., musí se podrobit všem pravidlům, která budou předepsána a vrátiti se do USA. společně.
- 11. Četa AOS. by odjela s II. výpravou 1. června 1938.
- 12. Zájezd rozvržen je na dva až dva a půl měsíce.
- 13. Nácvik závodních družstev a sletového čísla proveden bude v Praze a částečně cestou, lodí.—Odpadne nácvik v New Yorku.
- 14. a) Cvičícím, vybraným do čtyry za AOS., doporučuje se poskytnout volnou cestu do Prahy.
- b) V Praze a na stanovených zájezdech

hradit cestovné, stravování a ubytování.

- c) Určitá finanční úhrada dle stavu a okolností necht' je každému přidělena. (Toto budiž rozhodnuto později, až bude známa účast výpravy.)
- 15. K výpravě cvičících, vyslaných AOS., mohou se přihlásiti cvičenky a cvičenci, kteří na slet do Prahy jedou na vlastní náklad.
- 16. Tito cvičící budou do čtyry přijati pouze se souhlasem jednoty a župy, o čemž rozhodne vedení T. P. AOS. Pravidelná předcházející návštěva tělocvičny nejméně roční, je podmínkou. Přihláška těchto cvičících musí být zaslána náčelníku obce nejdéle do 5. května 1938. Připojení se mohou k četě v Praze v den příjezdu čtyry, neb na lodi II. výpravy AOS. Podrobiti se musí rovněž pravidlům, kázní a pořádku, platným pro ostatní členy čtyry do sletového vystoupení Američanů v Praze. Pak se poměr k oficiální četě ruší.
- 17. Ti, kteří pojedou na vlastní náklad a uznání budou pro zařazení do družstev, kde platně mohou přispěti k lepším výsledkům, necht' mimo ubytování, které asi poskytne ČOS., jsou stravování na náklad AOS. po dobu příprav.
- 18. V Československu v době zájezdu provedeny budou návštěvy měst, což předem bude vyřízeno s tamními činiteli.
- 19. Dle počtu cvičících neb závodících budiž přidělen vedoucí. Rovněž k řízení administrační stránky čtyry je nutno mít příslušného vedoucího cvičence-cvičenku.
- 20. Pro účastníky čtyry AOS. uvažuje se upravit praktický a jednotný vycházkový oblek, který by se používal při určitém vystupování naší delegace. Doporučení v tom smyslu učiní T. P. AOS.

Mimořádné doporučení Technického předsednictva AOS.:

Doporučuje se, aby při obsazování volných míst a výběru do čtyry AOS. hleděno na to, zdali ostatní členstvo té jednoty neb župy, které jede na slet do Prahy, jede s oficiální výpravou Americké Obce sokolské. V opačném případě, necht' připadající volné místo jednotě (župě), je postoupeno jednotě (župě), která oficiální výpravu plně podporuje.

Výkonný Výbor AOS., necht' učiní připomenutí a rozhodnutí v této věci, neboť zajisté každý příslušník AOS. si přeje, aby výprava AOS. byla početná, důstojná a podporovaná příslušníky AOS., aby i čtyry za obec byly tak posíleny.

**Volné návrhy a rozhovor. Bratr náčelník**

žádá odbory dorostový, žákovský, aby vhodným způsobem opět vedly činnost. Nastíhují, jak by si představoval i práci sester a odborů. Sestra náčelnice žádá sestry o mimořádnou schůzku příští měsíc, kde se sestry o práci poradí.

Jednáno o společném cvičiteli AOS., ale k rozhodnutí nedošlo.

Schůze skončena v 9.50 hodin večer.

Jarka Jelínek, náčelnice.

Hilda Zýková, tajemnice.

## Ú. V. Odbor A. O. S.

### ZÁPIS

#### o rádné schůzi Ústředního vzdělávacího odboru AOS.,

konané ve čtvrtek 23. září 1937 v úřadovně výkonného výboru AOS. v Sokole Chicago. Přítomní bratři: Dr. Vojan, Zmrhal, Prchal, Košař, Lankaš, Dr. Červenka, Turek. Omluveni: Mičan, Žaloudek, Čihák, ses. Prchalová, Čiháková, Welclová. Předsedal br. Vojan.

Zápis poslední schůze schválen.

Vyřízeny různé dopisy a žádosti jednot o poslání pomůcek k proslouvům a přednáškám.

Uvažováno o vydání anglické brožury o sokolstvu a Československu, jak o tom píše br. Jos. Čermák v posledním čísle "Sokola Amerického". My zde mluvíme k naší, zde rozené mládeži a proto bylo by záhodno, aby v brožuře bylo působeno na mládež ve smyslu využití jejího původu, t. j. nacionalismus československý přenést do zdejších poměrů a tak mládež získati pro věc sokolskou. Vydal-li by br. Kalabza tuto brožuru, budiž mu poděkováno za ochotu a finanční obět', ale zároveň se doporučuje, aby v "Sokole Americkém" byly věnovány dvě neb více stran těmto úvahám, a cvičitelé pak upozornění na ně a požádání, aby je použili ve svých proslouech k mládeži. Nejlepším řešením by bylo, kdyby AOS. vydala měsíčně zvláštní leták čtyřstránkový, který by se rozdala dorostu a dospělejší mládeži ve cvičení a o němž by cvičitelé zaváděli během měsíce rozhovory v době cvičení. V tomto letáku by se otiskovaly články, též původní zprávy ÚVO., a sazby by mohlo být použito i pro "Sokol Americký".

Usneseno poděkovati bratru Kalabzovi za vydání brožury "Epištoly o sebevládní" (otištěno ze "Sokola Amerického") z pera br. Josefa Čermáka, býv. starosty AOS. Tyto brožury br. Kalabza vydal a rozepsal do všech jednot zdarma, na svůj náklad.

**Nábor členstva.** Br. Vojan napíše do příštího, t. j. listopadového čísla "Sokola Amerického" článek, vztahující se k tomuto náboru, br. Zmrhal dodá do tohoto čísla S. A. anglický článek, a br. Košař sděluje, že napsal již dva články do S. A. ("Bude nás 20,000?" a "Postup, jak nábor prováděti".)

Do českých denníků, v Chicagu vycházejících bude br. Zmrhalem dodán článek o prováděném náboru na získání členstva.

**K výpravě AOS. na X. slet sokolstva československého.** Bude z ÚVO. vydána pomůcka a pokyny na Sokolskou besidku, kterou bude možno agitovati pro získávání účastníků k výpravě. Br. Vojan pro ni upraví článek Nerudův o zájezdu amerických Čechů do Prahy a ostatní materiál dodali br. Prchal a Turek.

Výkonnému výboru AOS. po zralém uvážení usneseno podati následující doporučení:

1. Aby na příští X. slet všesokolský v Praze byl vyslán náš dorost místo závodníků, jelikož dle zkušeností z dřívějších sletů obeslání naše nepřineslo nám vzdor značných obětí finančních žádného morálního úspěchu a povzbuzení pro zvýšenou činnost v jednotách.

2. Vysláním vybraného a vyspělého dorostu vzbudíme zájem v jednotách o naši omladinu, budoucí to kádr našeho členstva a zároveň očekáváme, že tento dorost, který bude svědkem velkolepých dnů sokolských, který pozná krásy Čech, Moravy a Slovače, přinese nám vzpruhu a nadšení do řad omladiny sokolské.

3. Odporučujeme vyslání nejméně 12 dorostenců a 12 dorostenek pod dozorem spolehlivého a zkušeného bratra a sestry, kteří by se zaručili zodpovědný úkol ten na se vzíti.

Dorost budiž vybrán po 2 hochů a 2 děvčat ze žup činných a to: Východní, Severovýchodní, Střední, Západní, Severní a Jižní, aneb v poměrném zastoupení dle počtu jednot v župách sdružených.

**Sletová sokolská výstava,** kterou uspořádal pod patronací ÚVO. a vzděl. odboru župy Střední br. Broshe, člen župního vzděl. odboru, za pomoci bratří Mičana a Raislera docílila pěkného úspěchu. Bylo o ní též referováno v anglickém tisku místním, a zájem o ní byl právě z kruhů amerického občanstva nemalý. Žel, že nenalezla tolik pochopení mezi našimi členy, jak by se bylo očekávalo.

Doporučuje se, aby výkonný výbor AOS. poslal do Tomanovy knihovny poděkovací dopis za všechnu pomoc a propůjčení místnosti k této výstavce. Bratru Broshemu, Mičanovi a Raislerovi se poděkuje z ÚVO.

Dále se žádá, aby br. Antonínu Petrovi,

2628 S. Drake Ave., členu Sokola Havlíček-Tyrš, bylo poděkováno výkonným výborem za upravení, očištění a vyspravení pamětní knihy (fotografické album), darované AOS. Československou obcí.

Bratr Turek žádá o sprostění povinnosti docházky do schůzí výkonného výboru. Bude tam docházeti předseda odboru br. Vojan.

Veškeré přednášky ÚVO. až dosud vydané budou znovu přetištěny a rozeslány jednotlivě s návodem br. Vojana, jak těchto používat.

Ze vzděl. odboru župy Střední hlášeny podniky: uspořádání školy češtiny (již po třetí), přednáška rev. Pelikána na téma, jež mu bude určeno br. Prchalem, a sokolská beseda.

Br. Zmrhal je ochoten upravit svoji přednášku o Československu tak, aby vyhovovala v dnešním prováděném náboru o nové členstvo, zvláště aby získána jí byla mládež čs. původu do řad sokolských. Je ochoten zapůjčit diapositivy pod podmínkou, že nebudou poškozeny nebo rozbity a žádá, aby jako jedna z podmínek bylo ustanovení, že přístup na tuto jeho přednášku bude povolen i mládeži dosud stojící mimo řady sokolské. Jednoty z bližšího okolí Chicaga, které by si přály, aby osobně tuto přednášku pronesl, nechť dohodnou se přímo s bratrem Zmrhalem (4301 W. Cullerton St., Chicago) o datu a o bližších podrobnostech.

Jelikož ke kontestu o vzdělávací činnost v jednotách sokolských došlo pouze 12 přihlášek (t. j. z 12 jednot), usneseno, aby všem bylo posláno poděkování za projevený zájem v podobě diplomu, který obstará br. Turek na svůj náklad.

Nazdar!

Dr. Vojan, předseda.

Jarda Turek, jednatel.

## Ž u p a S t ř e d n í .

### ZÁPIS ČÍS. 257,

sepsaný v řádné schůzi 15. září 1937. Schůzi zahájil starosta T. Továrek za přítomnosti 20. zástupců. Nepřítomno 13 bratrů a sester. Jako hosti přítomni bři. V. Šimáner a Růžička.

Zápis ze schůze červencové po přečtení schválen.

Povstáním vzdána důstojná pietní vzpomínka zesnulému prvnímu presidentu Československé republiky, Osvoboditeli Tomáši G. Masarykovi, jenž zemřel 14. září ve stáří 87 roků. Br. starosta vyslán do schůze, svolané Národní radou za účelem pořá-

dání důstojné panichidy k uctění památky zesnulého. Další řízení schůze přejala ses. místostarostka Z. Macichová.

Dopisy. Na oslavě XIX. výročí Čs. republiky, pořádané První Družinou Čs. Legionářů, přijal zastoupení br. starosta. Žádosti, přednesené br. Šimánerem, vyhověno.

Ku oslavě 60letého trvání 30. a 31. října Sokola Omaha v Omaze, Neb., vyšle se zástupce a bude-li to možné, vyšle se též žádané druzstvo.

Ku oslavě 25leté čes. svob. školy Jan Neruda, 31. října, požádá se br. starosta, aby pronesl zdravici a žádané číslo přijala obstarati s. náčelnice od jednoty Havlíček-Tyrš.

Přijato pozvání od Sokola Slávského na večírek 2. října na počest závodníků z posledního sletu; vyzváni zástupci, aby se účastnili v hojném počtu.

Sokolu Blesk v Baltimore, Maryland, ku oslavě 65letého trvání 9. a 10. října zašle se blahopřejný dopis.

Zprávy. Přijata zpráva náčelníka, která pojednává o schůzi všech cvičitelských sborů a celkovém rozvrhu práce na období 1937-38. Provedeny volby tech. předsednictva a náčelníkem zvolen opět br. Jos. Regner, kterážto volba župou schválena. Veřejná cvičení jednot v příštím roce budou konána dle rozvrhu, vypracovaného ve schůzi cvič. sborů. Sokol Stickney asi poslední neděli, 27. února 1938; Sokol Slávský první neděli, 6. března 1938; Sokol Tábor druhou neděli, 13. března 1938; Sokol Chicago třetí neděli, 20. března 1938; Sokol Berwyn čtvrtou neděli, 27. března 1938; Sokol Havlíček-Tyrš první neděli, 3. dubna 1938; Sokol Town of Lake druhou neděli, 10. dubna 1938; Sokol Americký třetí neděli, 17. dubna 1938; Sokol Plzeňský čtvrtou neděli, 24. dubna 1938; Sokol Rozvoj první sobotu v květnu 1938.

Poděkováno náčelníku za návštěvu venkovských jednot na svoji cestě prázdninové. Pozdrav od br. Pavlíčka, starosty župy Severovýchodní, vzat na vědomí. Vyřizuje pozdrav st.-louisských jednot, jež si přejí občas návštěvu ze župy k docilení bližšího poznání a větší spolupráci s ústředím.

Přijata zpráva náčelnice, která pojednává o koncertu v Grand parku, kdež vystoupily 17. července; ve zprávě této schváleno, aby odměna, již obdržely na hrazení výloh, rozdělena byla dle podaného rozvrhu sestry náčelnice. Další zpráva pojednává o schůzi všech cvič. sborů žen, v které zvoleno nové předsednictvo a s. Em. Welclová opět náčelnice pro rok 1937-38. Volba náčelnice župou schválena.

Ve zprávě br. Turka ze vzděl. odboru

schváleno uspořádání přednášky rev. p. Pelikána v některé sokolské síni; další svolení dáno k uspořádání pěvecké akademie, s pozváním všech slovanských pěveckých sborů.

Zpráva z Národního sdružení podána br. Prchalem, přijata.

Starosta, který se vrátil ze schůze, do níž byl poslán, oznámil konání důstojné panichydy na počest presidenta Masaryka v neděli 19. září ve 2.30 hod. odpoledne v Občanské Opeře, v dolním městě. Zpráva přijata a usneseno vyzvat členstvo jednot k hojně účasti svoláním v časopisech.

Ohledně pronesených náhledů o uskutečnění sokolského rozhlasu na radiu usneseno, aby vzdělavatel na záležitosti oné pracoval a v příští schůzi podal zprávu.

Přijat návrh br. Továrka, aby byl zvolen zástupce, který by navštěvoval schůze slovenské župy Ludevít Štúr a zároveň aby jejich zástupce docházel do schůzí našich za účelem docílení bližší spolupráce s bratry Slováky. Zvolen br. Továrek, který zároveň oznámí naše usnesení starostovi slovenské župy br. Plátkovi.

Přijat náhled br. Jos. Regnera, aby vzděl. odbor navázal styky s ČOS. za účelem vypůjčování neb vyměňování sokolských významných filmů. Dle zprávy br. vzdělavatele, vzděl. odbor na věci již delší čas pracuje.

Usneseno, aby poslána byla žádost Výk. výboru AOS., o udělení peněžitého příspěvku, kteréhož by se použilo na vysílání pracovníků do venkovských jednot, kamž jest nutno občas dojížděti a ku větší činnosti je povzbudit. Dále bude požádán Výk. výbor o zaslání čtvrtletních zpráv, aby župa měla přehled, zda jednoty svoje povinnosti vůči obci správně plní.

Usneseno, aby byla opět svolána schůze starostů a starostek v měsíci listopadu. Program schůze má být předem vypracován a v župě schválen.

Návrh, aby župní schůze byly zase pravidelně obesílány, odhlasován kladně. Jednatel vezme na vědomí.

Schůze skončena v 10.45 hod. večer.

Příjem v této schůzi činil .....	\$107.50
Přenos z minule .....	450.67
<b>Celkem .....</b>	<b>\$558.17</b>
Vydání .....	5.25
<b>Za pokladníkem zbývá .....</b>	<b>\$552.92</b>
Nazdar!	

Jos. Beníšek, jednatel.

## Župa Východní.

### ZÁPIS

ze schůze Ústř. Výboru župy Východní,  
konané dne 22. září 1937.

Schůzi předsedal starosta br. Joseph Gregor. Zápis ze schůze minulé po přečtení schválen jak sepsán. Po přečtení zápisu starosta vyzval přítomné sestry a bratry, aby povstáním vzdali čest prezidentu-Osvoboditeli T. G. Masarykovi. Taktéž starosta přivítal hosty, sestru Navara a bratra Navaru, kteří se do schůze dostavili.

Dopisy: Jednota Sokol Blesk v Baltimoru zve župu Východní na jejich slavnost 65-leté trvání jednoty, kterou pořádají dne 9. a 10. října. Usneseno, aby celý župní výbor se této slavnosti účastnil. Br. Karel E. Hrbek zvolen, aby za župu na této slavnosti promluvil.

Bratr starosta oznamuje, že podepsal doporučení přeplavní firmě Brodský a Sovák ohledně vyřizování míst na lodi k desátému všesokolskému sletu v Praze, což bylo jednohlasně schváleno.

Zpráva náčelníka: Cvičení u jednot započalo počátkem měsíce září. Přesný počet zapsaných dosud zjištěn nebyl, až po podání zpráv náčelníků jednot. Všichni náčelníci a náčelnice jsou tímto žádáni, aby správně posílali vyplněné zprávy župnímu náčelníku, aby tento mohl zdárně práci prováděti.

Společného kursu Slov. Jednoty Sokol a župy Východní účastnilo se našich sedm posluchačů. Kurs vydařil se nad očekávání a máme dobrou naději uplatnit z těchto posluchačů kursu co vedoucí v našich tělocvičnách. Přítomní zástupci oznamují, že skoro všichni posluchači kursu, kteří prošli předcházející kursy, jsou ve cvičení činní a mnozí z nich zastávají místa náčelníků a náčelnic. Jednota ze Schenectady oznamuje, že ji dodané knížky na získání finančního fondu pro jednoty nemohou mezi sebou rozprodati, tedy usneseno, aby knížky dodali zpět.

Zpráva Sokol Broadcast: Bratr Adolf Hochner, manager Sokol Broadcast, podal podrobně zprávu za měsíc září. V této zprávě podotýká, že nedostává dostatečnou kooperaci tajemníků a tajemnic jednot ohledně změn adres členů jednot. Posledních výtisků "Sokol Broadcast" bylo poštou vráceno 28, jelikož se odběratelé přestěhovali a novou adresu neoznámili. Tím se stává, že župa musí platit za zpátečné poštovné, a do roka to dělá dosti značnou sumu peněz, které by mohly být ušetřeny. Pročež vezme k vědomí, bratři a sestry, udejte novou adresu, když se přestěhujete, tím ušetříte

práci a peníze župnímu výboru a vašim jednotám.

Zprávy z jednot: Všechny jednoty po prázdninách rozvinuly činnost v tělocvičnách. Jednota Sokol New York pořádá každý pátek Bingo, dva kursisté z posledního kursu započali cvičit žactvo. Ku závěru schůze rokováno o příští celoroční župní schůzi, která bude se konati u jednoty Sokola Little Ferry, N. J. dne 5. prosince.

Pověření zástupci a zástupkyně jednot budou vyzváni podati celoroční zprávu o činnosti své jednoty za rok 1937. Zároveň budou požádáni, aby podali náhledy své jednoty pro dobro župy i jednot. Pročež jednoty předem se upozorňují, aby náhledy předem projednaly ve svých schůzích a zástupce své informovali o těchto náhledech, aby tito mohli na celoroční župní schůzi jim dané náhledy přednésti.

Tím program schůze vyčerpán a starosta Joseph Gregor schůzi ukončil.

Nazdar! Joseph Kolman, jednatel.

### T. J. SOKOL FUEGNER, L. I. CITY CURRENT NEWS AND ACTIVITIES

First, before anything else, we pause for a minute and think about . . .

THOMAS G. MASARYK,  
the

"George Washington" of Czechoslovakia.

Our hearts are torn with his recent loss. He was dearly loved not only by his fellow-countrymen, but also by people of all other nations. Newspaper editorials, governments, institutions, Sokol units, Bohemian clubs, churches and associations—the world over—paid him the highest tribute.

We Czech-Americans were made to feel especially proud that the first President of Czechoslovakia married an American—and his son, too—thus bringing us closer together. And further than that—former President Masaryk wrote to Czech Declaration of Independence right here in our own country, with the friendly help of one of America's greatest and beloved Presidents, Woodrow Wilson. Masaryk's life and his success in bringing about the freedom and rebirth of the Bohemian people are linked in many intimate details with his country.

He stood for truth, peace, and democracy—a better life for his people. The Czechoslovakia of today—that he created—holds an high and admirable position in the affairs of the world.

We salute you "Tatiček" Masaryk—a truly fine statesman, soldier, Sokol, and man of the people. Your grand spirit and

noble ideals—a mighty inspiration to our youth—shall live with us, forever.

\* \* \*

We are happy to report that our Junior Boys, who competed in the 1937 National Sokol Slet in Chicago in June, took third place in the High Division. Here's a GREAT BIG SOKOLSKÝ ZDAR TO: John Del Maestro, Richard Hora, Robert Kuklis, Ed Kohout, Robert Moravec, and Joe Wavra, who comprised the team. Keep up the fine work, boys!

\* \* \*

T. J. Sokol Fuegner, L. I. C. is all set for an active 1937-1938 season in gymnastics, club meetings, dances and parties.

Our first gym class opened in Bohemian Hall on September 13th. We are resuming the same schedule as heretofore, i. e., Monday's and Friday's for the Small Boys, Juniors, and Senior Men—and Wednesday's for the Small Girls, Junior and Senior Ladies. Br. Charles Pranci is Captain, ably assisted by Sr. Albina Kuklis and Brs. Joe Pranci and J. Jetmar.

\* \* \*

As an inducement to bring out more members to our monthly meetings, held the second Saturday evening of every month in Bohemian Hall—"THREE MONTHS' FREE DUES" will be given to the lucky attending member whose name is picked at each of these monthly meetings, effective with our October 9th meeting. Also at the October 9th meeting, there will be a drawing for a door prize and "yours truly" is elected to bring it. In this way, we hope to get more of our members together and thereby increase the spirit and interest in the activities of our Club. We shall see.

\* \* \*

We take this opportunity to offer our sincere congratulations and best wishes to T. J. Sokol of Little Ferry, N. J., who, on September 18th, celebrated their 40th Anniversary—and to Sokol Jed. Blesk, of Baltimore, Md., who on October 8th, 9th and 10th will partake in the celebration of their 65th Jubilee.

Zdar!

Helen Klovra.

Když se Masaryk vrátil do Prahy v prosinci 1918 jako prezident republiky, byl zahrnut nabídkami pražských mistrů krejčovských. Kdekerý krejčí v Praze chtěl být "dvorním dodavatelem".

"Ba ne," odmítl prezident šmahem všechny nabídky, "já budu zase dávat šit tam, kde jsem před válkou dělal dluhy."

# ADRESÁŘ AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ.

## AOS. A JEJÍ ODBORY:

Výkonný výbor AOS. Schůze poslední pondělí v měsíci. Starosta Karel M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel Jarka Kořan, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.; I. nám. Ferd. Vodák; II. nám. Marie Štěpánková; pokladník Jos. Falta.

Peněžní poukázky, at' už Money Orders anebo čky, bud' tež vystavovány na jméno AMERICAN SOKOL UNION; k osobním čekům nutno připojit 10c v poštovních známkách na směnu. Adresa na všechny zásluky pro Výkonný výbor AOS.: American Sokol Union, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

Technické předsednictvo AOS. Náčelník Jarka Jelínek, 1405 W. 18th St., Chicago, Ill.; místonáčelnice Kate Danko, 4955 Henderson Ave., Chicago, Ill.; jednatelka Betty M. Prenerová, 1221 S. 61st Court, Cicero, Ill.

Ústřední vzdělávací odbor AOS. Schůze 1. pondělí v měsíci v úřadovně výk. výboru. Předseda Dr. J. E. S. Vojan, 1831 S. Gunderson Ave., Berwyn, Ill.; jednatel Jaroslav Turek, 2758 S. Millard Ave., Chicago, Ill.; místopředs. prof. Jar. Zmrhal.

Ústřední věstník "Sokol Americký".—Redaktor Jarka Kořan, 2345 S. Kedzie Ave., Chicago, Ill.

## ŽUPA VÝCHODNÍ, NEW YORK, N. Y.

Ústřední výbor: Starosta Jos. Gregor, 1317—1st Ave., New York City; náměstek Jos. Svec; pokladník Karel E. Hrbek; jednatel Jos. Kolman, 3414—3rd Ave., Bronx, N. Y.

Schůze třetí pondělí v měsíci v Sokolovně, 420-424 E. 71st St., New York, N. Y.

Technický odbor: Náčelník Jos. Szazma, 425 E. 69th St., N. Y. C.; náčelnice Ottilie Martínková, 327 E. 75th St., N. Y. C.; jednatel Frank Ryšánek, 319 E. 73rd St., N. Y. C.

Vzdělávací odbor: Vzdělávatel Jos. A. Vobořil, 402 E. 69th St., New York City; "Sokol Broadcast of the East", měsíčník, redaktor Jos. A. Vobořil, 402 E. 69th St. New York City.

Dopisy, týkající se různých odborů, zasílány bud' tež na jednatele oněch výborů.

## ŽUPA SEVEROVÝCHODNÍ, CLEVELAND, O.

Výkonný výbor župy Severovýchodní. Starosta Fred Jirsa, 4139 E. 131. St.; jednatelka Maňa Nejedlá, 3459 E. Blvd. Schůze 2. sobotu v měsíci v Sokole Cech-Havlíček na Wendell Ave.

Technické předsednictvo mužů: Náčelník Fr. Krátký, 13210 Svec Ave.; místonáčelník Frant. Pífska, 3302 Fulton Road. Schůze konají se poslední pondělí v měsíci v 8 hodin večer v sokolovně na Wendell Ave.

Technické předsednictvo žen: Schůze každé 2. pondělí v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Cech-Havlíček na Wendell Ave. Náčelnice Božena Černá, 12909 Holborn Ave.; I. místonáčelnice Vivian Lacinová, 3303 Fulton Rd.; II. místonáčelnice Caroline Kozáková, 8718 Capitol Ave.; vedoucí žákyň Helen Marvanová; vedoucí dorostenek Rose Schmidtová; vedoucí her Caroline Kozáková; vedoucí v plování Julie Štříbrná; jednatelka Vlasta Sebková, 2539 E. 161st St., Cleveland, O.

Vzdělávací odbor župy Severovýchodní: Vzdělávatel Ant. Svoboda, 5286 Broadway. Zupní orgán, "Věstník sokolské župy Severovýchodní", měsíčník, 15501 Broadway, Berford, Ohio. Redaktor: Voltaire H. Zizka, 3257 E. 57th St., Cleveland, O.

## ŽUPA STŘEDNÍ, CHICAGO, ILL.

Ústřední výbor: Schůze každou 3. středu v měsíci v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Starosta: Tomáš Továrek, 1216 S. Lombard Ave., Berwyn, Ill.; náměstka Z. Macichová; jednatel Josef Beníšek, 2301 S. Springfield Ave., Chicago, Ill.; pokladník Cyril Popelka, 1605 S. Austin Blvd., Cicero, Ill.

Technický odbor župy Střední koná schůze každou první středu v měsíci v 8 hodin večer v Sokole Chicago, 2345 S. Kedzie Ave. Náčelník Jos. Regner, 2522 S. Hamlin Ave., Chicago, Ill.; mí-

stonáčelník Leo H. Chlud, 3133 S. Crawford Ave., Chicago, Ill.; jednatel Karel Oseika, 2314 Cuyler Ave., Berwyn, Ill.

Technický odbor žen župy Střední. Schůze konají se každou 4. středu v měsíci v 8 hod. večer v Sokole Havlíček-Tyrš. Náčelnice: Emilie Welclová, 2701 S. Hamlin Ave.; I. místonáčelnice a vedoucí dorost. komise: Lillian Šrámková, 3212 S. Harding Ave.; II. místonáčel. a vedoucí žákyňské komise: Anna Domanská, 2611 S. 62nd Ct., Berwyn, Ill.; taj. Antonie Škarýdová, 3229 S. Komenisky Ave., Chicago, Ill.

Vzdělávací odbor župy Střední. Předseda K. M. Prchal, 2419 S. Scoville Ave., Berwyn, Ill.; jednatel Jar. Turek, 2758 S. Millard Ave., Chicago, Ill. Schůze se konají v úterý přede dnem schůze župního výboru v Sokole Chicago.

## ŽUPA ZÁPADNÍ, OMAHA, NEB.

Ústřední výbor koná své schůze každé druhé pondělí v 8 hodin večer v síni Těl. Jed. Sokol Omaha, S. 13th St., Omaha, Neb. Starosta S. Rokůsek; jednatel Fr. Raška, 3170 S. 13th St.; pokladník Mary Laštovicová, 2318 S. 16th St.

Technický odbor. Náčelník Fr. Kopecký, 2401 "Q" St.; místonáčelník Fr. Vaněk, 1815 Ontario St.; náčelnice a jednatelka Marie Laštovicová, 2318 S. 16th St., Omaha Neb. Schůze 2. nedělí v měsíci odpoledne.

Vzdělávací odbor. S. Rokůsek, předseda; Jos. Mík, taj. St. Šerpán, 711 Pine St., vzdělávatel.

## ŽUPA SEVERNÍ, ST. PAUL, MINN.

Starosta Josef Pavlíček, 792 Juno St., St. Paul, Minn.; náměstek Otto Svoboda; pokladník Albert Smolík, 512 Montrose Lane, St. Paul, Minn.; jednatel Fr. F. Vaněk, 1245 Lincoln Ave., St. Paul, Minn. Schůze konají se každý první pátek v měsíci v 8 hodin večer v síni ČSPS., St. Paul, Minn.

Technické předsednictvo. Náčelník Fr. Verner, 281 Ramsay St., St. Paul, Minn.; místonáčelník Rud. Muška, Cadott, Wis.; náčelnice Božena Smolíkova, 512 Montrose Lane, St. Paul, Minn.

Vzdělávací odbor. Vzdělávatel Boh. Josifek, Cadott, Wis.

## ŽUPA JIŽNÍ, DALLAS, TEXAS.

Ústřední výbor v Dallas, Tex.: Starosta Václav Kraft, 3817 Metropolitan; místostarosta J. Fr. Houžvička st., Forth Worth, Tex.; jednatel Ant. Kos, 3011 Grand Ave.; pokladník Vilém A. Nesuda, 3522 Frank Ave. Schůze každou čtvrtou nedělí o 2. hod. odpoledne v Sokolovně na Carl St.

Technické předsednictvo: Náčelník Fr. Houžvička ml., 3019 Spurlock St.; jednatel Ant. Kos, 3011 Grand Ave., Dallas, Tex.

Vzdělávací odbor: Vzdělávatel Frant. Rendl, 2901 Canton St., Dallas, Tex.

## ŽUPA PACIFICKÁ, SAN FRANCISCO, CAL.

Starosta Fr. J. Laštůfka, 2116 Hillside Ave., Burlingame, Cal.; místostarosta L. Jirsák; jednatel A. G. Kohoutek, 538 Laidley St., San Francisco, Cal. Schůze se konají v místnosti Sokola, 739 Page St., každý poslední pondělík v měsíci o 8. hod. večerní.

Technické předsednictvo. Náčelník Fr. Višek, 1435 Garfield Ave., Albany, Cal.; místonáčelník B. Pešťál, 739 Page St., San Francisco, Cal.

Vzdělávací odbor. Vzdělávatel a dopisovatel Karel S. Novák, 1422 Franklin St., San Francisco, California.

## ŽUPA JIHOZÁPADNÍ, CALDWELL, KANSAS.

Zupní výbor. Starosta Jos. Mišák, Freeport, Kans.; náměstek Jan Harant, Bluff City, Kans.; jednatel Karel Volavka, Rt. 3, Caldwell, Kans.; pokladník Josef Škor, Rt. 3, Caldwell, Kans.

Technické předsednictvo. Náčelník Jan Maruška, Rt. 4, Caldwell, Kans.; náčelnice Helena Mišáková, Freeport, Kans.

Vzdělávací odbor. Vzdělávatel Frant. Anton, Rt. 3, Caldwell, Kans.

# Nedbej, Sokole, nástrahy, chystej se k letu do Prahy...

**V**ÝKONNÝ výbor Americké obce sokolské již oznámil veřejnosti, že své oficiální výpravy na X. všesokolský slet v Praze roku 1938 zadal společnosti Cunard White Star Line a že hlavním jednatelem pro všechny tři výpravy AOS. je Skala State Bank, 1817 S. Loomis St., Chicago, Illinois.

**Dosavadní výpravy se zdařily.**—Všechny dosavadní výpravy AOS. na všesokolské slety v Praze byly vždy neobyčejně zdařilé a vyznačovaly se takovým úspěchem, že českému sokolstvu v Americe získaly jenom čest a uznání. I tato výprava bude zajisté zdařilá a úspěšná, zejména jestli všichni bratři a všechny sestry bez rozdílu upřímně pomohou.

**Na každém z nás záleží.**—Morální povinnosti každého bratra a sestry nyní jest, aby všemožně podporovali oficiální výpravy AOS. Čím více bude účastníků, tím lépe po stránce reprezentační a prestižní—tím více cvičenců a cvičenek bude moci AOS. poslati na X. všesokolský slet v Praze. Při tom vyslání cvičenců nezatěžuje ostatní účastníky.

**Jak mohou členové pomoci.**—Každý bratr a sestra v kterékoliv jednotě kdekoli ve Spoj. Státech i v Kanadě mohou přispěti ke zdaru výprav AOS. tímto způsobem: 1. Pojedou-li s některou ze 3 výprav AOS. sami na slet do Prahy; 2. pojedou-li jejich dítka, pošlou-li je s výpravou AOS.; 3. doporučí-li výpravy AOS. svým příbuzným, přátelům a známým.—Ceny s výpravou levnější!

**Dvě výpravy v příhodný čas.**—Výpravy AOS. byly rozděleny na tři proudy, aby se vyhovělo potřebám čsl. lidu v Americe:—První výprava vypluje z New Yorku 4. května 1938 na "Aquitanii"; druhá 1. června 1938 rovněž na "Aquitanii". K dispozici bude též nová loď "Queen Mary", královna moří.

**Výprava AOS. má též rychlé lodi.**—Společnost Cunard White Star Line poskytla pro výpravy naší AOS. své rychlé lodi:—"Aquitania" přepluje Atlantik za 5½ dne, "Queen Mary" za pouhé 4 dny.—

Cestující na "Aquitanii" dostanou se z New Yorku do Prahy za 7 dní, na "Queen Mary" za 6 dní. — Z Cherbourgu pojedě zvláštní přímý rychlík bez přesezení až do Prahy.

**Výhody výpravy jsou velké.**—Kdo již cestoval, ví dobře, jak je pohodlné jeti se sokolskou výpravou pod řízením zkušených vůdců a svědomitého průvodce, jakým je br. Jindřich Weber. Pasové procedury jsou lehké, celní prohlídka ručních zavazadel je hladká a doprava velkých zavazadel přímo bez prohlídek až do Prahy.

**Jaro v Čsl. je nejkrásnější.**—Příroda v květnu a v červnu je v ČSR. nádherná. Kdo vyplují 4. května a 1. června, zastihnou tam přírodu ještě v celé její kráse a nádheře s tisíci květů kolem dokola. A ti, kteří musí spořiti časem a vyplují až 22. června, přijedou ještě v "měsíci růží" a včas na všechny hlavní sletové slavnosti v Praze.

**Paříž stojí za shlédnutí.**—Výpravy AOS. pojedou přes Cherbourg a Paříž. Samotná Paříž, nazývaná "městem světla", stojí za shlédnutí. Je to jedinečné město světa, jež není rovno. Roku 1938 bude tam ještě druhý rok světové výstavy, kterou si účastníci výprav AOS. mohou prohlédnouti po libosti na zpáteční cestě.

**Zamluvte si místa již nyní!**—"Čas leti čtyřspřeží...", jak pěje básník. Proto neodkládejte s přihláškami. Hlaste se ihned, abyste si zajistili dobré kabiny a byli jisti, že se dostanete na loď v čase, kdy chcete odjet. Při dřívějších výpravách mnoho přihlášek musilo být odmítnuto, protože došly v poslední chvíli.

**Přihlášky se již přijímají.**—Závědky na místa na "Aquitanii" a "Queen Mary" přijímají již nyní hlavní jednatele oficiálních výprav AOS. na X. všesokolský slet:—Skala State Bank, 1817 S. Loomis Street, Chicago, Ill.—Z Chicaga a předměstí hlaste se v bance osobně; všechny dotazy se ochotně zodpoví, informace zdarma. — V jiných městech mimo Chicaga hlaste se u místních oprávněných zástupců výpravy AOS.



**OFFICIÉLNÍ VÝPRAVY  
AMERICKÉ OBCE SOKOLSKÉ**  
NA X. VŠESOKOLSKÝ SLET V PRAZE 1938

**POJEĎTE S NÁMI!**

**AQUITANIA**

4. května 1938

Za 5½ dne přes moře.

Za 7 dní v Praze.

**AQUITANIA**

1. června 1938

Za 5½ dne přes moře.

Za 7 dní v Praze.

Nová loď "QUEEN MARY" též k dispozici, 6 dní do Prahy.  
Zvláštní expresní rychlík z Cherbourgu do Prahy bez přesedání.

Výpravy AOS. osobně doprovází br. Jindřich Weber.

**CUNARD WHITE STAR LINE**

Hlavní jednatelé pro oficiální výpravy na X. všesokolský slet:

**SKALA STATE BANK**

1817 S. Loomis Street

Chicago, Ill.